

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: kopreda dezső
 szerkesztették: szóntó andrás
 magyar péter
 fazekas lászló
 ambrus istván
 kovács ferenc
 pírityi sándor

- v é g e -

22.02 271086 1128

--

M.T.I.

Szerkeszti a Külpolitikai Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI - Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest, Pf. 3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1986. október 28.

kül

k e d d

sk0001 4 230 mtik1002

ensz-hírek

new york, 1986. október 28. /taszsz/ap/afp/reuter/upi/ - a népek önrendelkezési jogát megerősítő határozattervezetet fogadtak el hétfőn az ensz szociális, humanitárius és kulturális kérdésekkel foglalkozó harmadik főbizottságában. a közgyűlés elé kerülő tervezet egyebek között sürgette a namibiai, a palesztin és más, gyarmati uralom alatt élő népek nemzeti függetlenségének, szuverenitásának és hazájuk területi egységének elismerését.

x x x

a közgyűlés 41. ülészakájának résztvevői hétfőn nagy többséggel elfogadták azt a brazilia által beterjesztett határozatot, amely az atlanti-óceán déli - dél-amerika és afrika közti - részét a „béke és az együttműködés” övezetének mondja ki. a határozat felszólít minden államot, hogy ebben a térségben csökkentse, majd teljes mértékben számolja fel katonai jelenlétét, megtiltja nukleáris és más tömegpusztító fegyverek elhelyezését és tárolását. 124 ország helyeselte a döntést, a dél-atlanti békeövezet létrehozásának tervét egyedül az egyesült államok utasította el.

x x x

az ensz namibia-tanácsa hétfőn a namibiai néppel való szolidaritási hét alkalmából ünnepi ülést tartott a világszervezet székhelyén. az ülésen felszólaló képviselők követelték a nemzeti függetlenség mielőbbi megadását a namibiai népnek, s felszólították

kül

- 2 -

1986. 10. 28.

a dél-afrikai köztársaságot, hogy azonnal vessen véget namibia törvénytelen megszállásának.

x x x

az egyesült államok hétfőn hivatalosan közölte az ENSZ illetékeseivel, hogy a Világszervezet 1986-os költségvetéséhez csak 100 millió dollárral járul hozzá. az egyesült államoknak a szervezet alapokmányában rögzített elvek alapján 210 millió dollár évi tagdíjat kellene fizetnie. javier pérez de cuellar ENSZ-főtábornok az önkényes amerikai döntést az alapokmány szellemével ellentétes lépésnek nevezte.

x x x

gosu volde etióp külügyminiszter, aki az ENSZ közgyűlésének 41. ülésén résztvevő etióp delegációt vezette, hétfőn New Yorkban bejelentette, hogy lemond állami és párttisztviseléséről. döntését politikai okokkal indokolta. sajtóértekezletén közölte, hogy lemondásáról értesítette az etióp vezetést.

gó ml sj
07.02 281086 2185

-.-

sk0002 4 230 mtik1003

machel - temetés

maputo, Luanda 1986. október 28. /mti-ap/afp/ - kedden temetik el Maputóban Samora Machel, a repülőgép-katasztrófában elhunyt mozambiki államfőt, a Frelimo-párt elnökét. az október 19-i szerencsétlenség több áldozatától - mint hírül adtuk - hétfőn vettek búcsút az afrikai ország fővárosában. Machel a mozambiki hősök temetőjében épített mauzóleumban helyezik végső nyugalomra.

már a helyszínen tartózkodik több afrikai ország uralkodója, államfője és számos nemzeti-felszabadító mozgalom vezetője. a temetésen résztvevő magyar párt- és állami küldöttséget Maróthy László, az MSZMP PB tagja, miniszterelnök-helyettes vezeti, a szovjet állam- és pártdelegáció élén Gejdar Alijev, az SZKP KB PB tagja, a miniszterelnök első helyettese áll.

ps gó ml
07.23 281086 0791

-.-

kül

- 3 -

1986. 10. 28.

sk0003 4 300 mtik1004

sdi-kutatások űrállomáson

tróm András, az MTI tudósítója jelenti:

Tokió, 1986. október 28. /mti/ - az egyesült államok, Japán, Nyugat-Európa és Kanada együttműködésével megépítendő űrállomás alkalmas lesz katonai célú kutatásokra is - jelentette ki Andrew Stofan, az amerikai országos űrhajózási és űrkutatási hivatal /NASA/ illetékes osztályvezetője, az aszahi Simbun Japán lapnak adott nyilatkozatában. ez az első alkalom, hogy az 1984-ben Reagan elnök által meghirdetett tízéves nemzetközi űrállomás-programról illetékes szakértő elismerte, hogy az űrállomást katonai célra is fel lehet majd használni.

az űrállomást alapvetően polgári célokra szánják, azt az érintettek, így az amerikai hadügyminisztérium is igénybe veheti majd az űrállomáson végzendő kutatásai számára - folytatta a NASA munkatársa.

az űrállomáshoz hozzákapcsolható lesz az a kísérleti űrkabin, amelynek megvalósításán a Japán űrprogram tervezői és kivitelezői dolgoznak. az amerikai szakértő szerint a Japán modul - amelynek alaprendeltetése a legfejlettebb technikai berendezések működésének kipróbálása a súlytalanság viszonyai között - szintén alkalmas lesz az sdi-val összefüggő kutatásokra.

Japán és az egyesült államok csaknem befejezte az űrállomás tervezését, és már megállapodott a közös fejlesztés és gyártás részleteiben is. a távol-keleti ország azonban űrprogramját kizárólag békés célok szolgálatába állítja - fűzte hozzá az aszahi Simbunnak adott amerikai nyilatkozathoz Kavasza Masahiro, a Japán programot felügyelő tudományos és technológiai hivatal tanácsadója.

tr/im/ev mp
07.27 281086 1796

-.-

1986.10.28.

sk0004 4 300 mtik1005

egyesült államok—nicaragua

washington, 1986. október 28. /mti/ - weinberger hadügyminiszter azt mondta, nincs tudomása arról, hogy az egyesült államok saját területén kezdené meg a nicaraguai kontrák katonai kiképzését. más magángang - és a terveket jól ismerő, ám magukat megnevezni nem kívánó - kormánytisztviselők viszont elismerték, hogy a tervek már javában készülnek erre. az ügyről a the washington post számolt be hétfőn, megállapítva, hogy több közép-amerikai állam elutasította amerikai kiképző központok létesítését területükön.

weinberger ugyanakkor nem zárt ki ilyen programot. kijelentette, hogy amerikai katonaitámaszpontokon képezték ki a salvadori és a nondurasi hadsereg sok tisztjét és katonáját, így szerinte annak sem lesz akadálya, hogy a nicaraguai kontrák is itt kapjanak kiképzést.

a lapban ismertetett tervek szerint a kontrákat lakott területektől távol eső katonai központokban oktatják majd, hogy elkerüljék a lakosság tiltakozását. a kiképzés lényege elsősorban az új - a most jóvánagyott százmillió dolláros katonai segélyből beszerzendő - amerikai fegyverek használata, illetve a „gerillahadviselés taktikájának”, oktatása. a kiképzést a vietnamból ismert „különleges alakulatok”, tagjai végzik majd.

ki/jp mp
07.42 281086 1280

-.-

sk0005 4 300 mtik1006

kábitószer-ellenes törvény

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1986. október 28. /mti/ - reagan elnök aláírásával hétfőn új kábitószer-ellenes törvény lépett hatályba az egyesült államokban. a törvény fokozza a kábitószer-csempészás megakadályozását célzó erőfeszítéseket, ugyanakkor súlyosítja a kiszabható büntetéseket a csempészek és kereskedők ellen. összes költségkihatása körülbelül 1,7 milliárd dollár.

az összegből jelentősen megnövelik a határőrizeti erők kábitószer-ellenes részlegeinek létszámát és technikai felszerelését, a drogok csempészésének megállításával foglalkozó különleges ügynökség nyomozó állományát. az eddigiekhez képest jelentősen

1986.10.28.

megnövelik a kábitószeres rendszeres használóinak gyógyítására és a megelőzésre fordított összegeket, egyúttal a börtönök férőhelyeit is csempészek számára.

az egyesült államokban ma többmillióan élnek rendszeresen kábitószerrel, s azok használata különösen a szegényebb sorsú fiatalok körében terjed igen gyorsan, bár „divattá”, vált egyes jólódu rétegeknél is. különösen a kokain és egyes, rendkívül erős hatása kivonatainak használata növekedett meg az utóbbi időben. ezzel párhuzamosan emelkedett a kábitószerrel összefüggő bűncselekmények száma is, nemcsak a csempészés, hanem a kábitószeres hatása alatt elkövetett erőszakos cselekmények, illetve az olyan bűncselekmények száma, amelyeket kábitószeresek követtek el, hogy a drogok beszerzéséhez pénzhez jussanak. ugyancsak kiéleződött a harc a különböző bandák között, részint a piacokért, részint a csempészés „monopóliumáért”, mindezekért a büntettekért most rendkívül szigorú büntetések szabhatók ki.

reagan „nagy győzelemnek”, nevezte a törvény elfogadását, és kijelentette, a kormányzat minden szükséges intézkedést megtesz a csempészet megakadályozásáért.

ki/jp mp
07.50 281086 1851

-.-

sk0006 4 300 mtik1007

honecker elutazott mongóliából

ulánbátor, 1986. október 28. /taszsz/ - erich honecker, a nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke kedden elutazott ulánbátorból. erich honecker háromnapos hivatalos látogatást tett mongóliában dsambin batmönhnek, a mongol népi forradalmi párt kb főtitkárának, a nagy népi hurál elnöksége elnökének meghívására.

a megbeszéléseken - amelyek a testvériség és a kölcsönös megértés jegyében zajlottak - mindkét vezető hangsúlyozta a béke és a biztonság megőrzésének fontosságát. mongólia és az ndk teljes mértékben támogatja a szovjetunió és a többi szocialista ország békejavaslatait, amelyek célja a nukleáris háború veszélyének elhárítása. a két fél kifejezte készségét arra, hogy mindent megtegyen ezeknek a javaslatoknak a megvalósítására.

dsambin batmönh és erich honecker aláírta a két ország gazdasági és tudományos-műszaki együttműködésének fejlesztéséről szóló, 2000-ig érvényes hosszútávú programot.

sas ml sj

07.54 281086 0989

-.-

sk0007 4 230 mtik1008

közös piac - szíria

Luxembourg, 1986. október 28. /ap/ - nagy-britannia nem kapta meg a közös piac tagállamaitól a remélt egyöntetű támogatást szíria-ellenes lépésével kapcsolatban.

a 12 tagú szervezet külügyminiszterei hétfőn luxembourgban ülészttek, azután, hogy nagy-britannia múlt pénteken megszakította diplomáciai kapcsolatait szíriával. a szakításra az szolgáltatott okot, hogy london szerint szíriának köze van nezar hindavihoz, aki áprilisban merényletet kísérelt meg az izraeli el al légitársaság london-tel-avivi járata ellen. a férfit pénteken 45 évi börtönbüntetésre ítélték londonban.

a hétfői külügyminiszteri értekezleten görögország képviselője egyértelműen elutasította annak a nyilatkozatnak a támogatását, amely szíriát összefüggésbe hozta a merénylővel.

a több mint hét órás tanácskozáson az egk-tagállamok külügyminiszterei mindössze abban egyeztek meg, hogy november 10-én ismét összeülnek londonban további lépések megvitatása végett. a külügyminiszterek görögország ellenkezése miatt nem fogadtak el közös nyilatkozatot, amelyet az egk-ban kialakult szokásnak megfelelően egyhangúlag kellett volna jóváhagyni.

theodore pangalosz görög külügyi társmíniszter kijelentette: kormánya nincs meggyőződve arról, hogy a szíria elleni brit „bizonyítékok”, egkaméretű fellépést indokolnának az arab országgal szemben.

az ülésen résztvevő nyugatnémet tisztségviselők ugyanakkor a brit „bizonyítékokat”, meggyőzőnek találták és közölték, delegációjuk „megérti”, a már életbe léptetett brit intézkedéseket. a luxemburgi külügyminiszter, jacques poos is hasonlóan vélekedett a london által előterjesztett „bizonyítékokról”.

sir geoffrey howe brit külügyminiszter hétfőn közölte: több ország megígérte, hogy konzultációra hazarendeli damaszkuszi nagykövetét.

mg ml sj
08.00 281086 1836

-.-

sk0008 4 230 mtik1009

nicaragua

new york, managua, san josé, 1986. október 28. /mti-afp/ap/ - hétfőn délután folytatódott az ensz biztonsági tanácsának ülése, amelyet nicaragua kérésére hívtak össze. a közép-amerikai ország arra kérte a testületet, hogy szólítsa fel az egyesült államokat a hágai nemzetközi bíróság júniusi döntésének tiszteletben tartására. a bíróság ítélete jogtalannak minősítette a sandinista kormány ellen harcoló ellenforradalmároknak nyújtott amerikai támogatást.

az egyesült államok nem ismeri el a nemzetközi bíróság illetékességét e kérdésben, s képviselője kijelentette, hogy washington továbbra is támogatja a nicaraguai ellenforradalmárokat. reagan elnök a hét végén írta alá a „kontráknak”, szánt 100 millió dolláros segély folyósításáról szóló törvényt.

a nicaraguai ellenforradalmárok egyik vezetője, alfonso robelo hétfőn a costa rica-i fővárosban kijelentette, hogy a 100 millió dolláros katonai segély „nem lesz elegendő a sandinista rendszer megdöntésére”. robelo megismételte az ellenforradalmároknak azt a régi követelését, hogy a nicaraguai kormány ossza meg velük a hatalmat az országban. ennek fejében azt ígérte, hogy tárgyalások esetén a „kontrák”, nem fogják felhasználni a 100 millió dolláros segélyt. egyben követelte, hogy a sandinista hatóságok azonnal bocsássák szabadon eugene hasenfus amerikai állampolgárt, aki az amerikai titkosszolgálat megbízásából fegyvert szállított a nicaraguai ellenforradalmároknak. hasenfus repülőgépet a sandinista légvédelem lelőtte, az amerikai zsoldos ellen jelenleg népbírósági tárgyalás folyik managuában.

griffin bell, volt amerikai igazságügyminiszter, aki a múlt héten managuába utazott, hogy segítsen hasenfus védelmében, hétfőn „fogolycserét”, javasolt a sandinista kormánynak. bell egy managuai sajtóértekezleten közölte, hogy az amerikai hatóságok az egyesült

államokban kábítószercsempészség miatt elítélt 19 nicaraguai állampolgárt engednének szabadon hasenfusérré cserébe, hivatalos válasz a javaslatra még nincs, de vezető nicaraguai politikai körökben egyszerűen nevetségesnek mondták a fogolycsere ötletét.

gó ml sj
08.09 281086 2134

--

sk0009 4 230 mtik1010

két rövid hír

pakisztán—Libia

iszlámábád, 1986. október 28. /upi/ap/ - ziaul hakk pakisztáni elnök és monammad han dzsunedzso miniszterelnök hétfőn fogadta ibrahim szalim binamer utazó libiai nagykövetet. a libiai diplomata átadta a pakisztáni államfőnek moamer el-kadnafi libiai vezető személyes üzenetét.

rekordok

dzsakarta, 1986. október 28. /reuter/ - a furcsaságok versenyét rendezték meg a hét végén az indonéziai jáván, vélhetően azzal a szándékkal, hogy az ottani „rekorderek”, is bekerüljenek a Guinness-rekordok könyvébe. egy házaspár 83 évvel ezelőtt lépett frígyre, s azóta 98 unokájuk és ükunokájuk van. a verseny legalacsonyabb résztvevője állítólag csak 55 centiméter magas volt, a leghórihorgasabb pedig 240 centiméter. a „legdarázsderekkub”, versenyző viszont egy 24 éves nő volt, mindössze 45 centiméteres derekbőséggel. egy egyetemista már korábban bekerült a Guinness-rekordok könyvébe: ő 15 óra 0 perc 25 másodpercet állt vígyázzban.

mg ml sj
08.47 281086 1004

--

sk0010 4 300 mtik1011

dél-afrika - sztrájk

Johannesburg, 1986. október 28. /ap/reuter/upi/ - dél-afrikában három hónapos tárgyalássorozat után hétfőn megállapodást kötött a fekete bányászokat tömörítő bányászok országos szövetsége /num/ és a bányatulajdonosok kamarája. két nagy vállalat - a rand és a gold fields - azonban sokallja a kialakított béremelést, és nem fogadta el a kompromisszumot, ezért a tulajdonukban levő három transvaali bányában mintegy 35 000 bányász folytatja a vasárnap megkezdett sztrájkot. a num és a bányatulajdonosok kamarája újabb tárgyalásokat kezdett, hogy ezekben a bányákban is megoldást találjanak a bérvitára.

az országos szinten megkötött megállapodás értelmében a bányászok 19,5 százaléktól 23,5 százalékig terjedő béremeléseket, a bányászercsempészség sértőjei pedig az eddiginél nagyobb javadalmazást kapnak. a tulajdonosok azután fogadták el az általuk felkínáltnál nagyobb arányú béremelést, hogy a num kilátásba helyezte: 80 arany- és szénbányában leállítja a munkát.

azokban a bányákban, amelyekben vasárnap óta tart a sztrájk, kedden viszonylagos nyugalom volt, véget értek a zavargások. korábban nyolc bányászt letartóztattak.

sas ml sj

08.58 281086 1203

--

sk0011 4 300 mtik1012

szovjet-amerikai megfigyelő-rendszer

washington, 1986. október 28. /reuter/ - szovjet és amerikai tudósok olyan számítógép-hálózat kifejlesztésén dolgoznak, amely mindkét ország számára lehetővé tenné a másik fél kísérleti atomrobbantásainak ellenőrzését. ezt thomas cochran, a munkában résztvevő egyik vezető amerikai tudós közölte a reuter hírügynökségnek adott keddi nyilatkozatában.

a program hivatalosan nem áll a két kormány irányítása alatt. a tervezett számítógép-rendszer a kísérleti terepek közelében elhelyezett megfigyelő-állomásokat kapcsolja majd össze a moszkvában és a kaliforniai la jollában működő központokkal. thomas cochran kijelentette, hogy tudomása szerint ez lesz az egyetlen szovjet-amerikai közös számítógép-hálózat.

az amerikai tudós - aki a napokban tért haza a szovjetunióból - elmondta, hogy a szovjet kísérleti terep körül felállított három megfigyelő berendezés már működik. Ő januárban visszatér a helyszínre, hogy további állomások létesítésében segédkezzék. az egyesült államok nevadai kísérleti terepe körül a tervek szerint szovjet tudósok részvételével hasonló szeizmikus mérőállomásokat fognak felállítani. cochran bírálta a reagan-kormányzatot, amiért - mint mondta - kicsinyes feltételekhez kötötte a szovjet tudósok vizumának megadását. azt is kifogásolta, hogy washington a megfigyelő berendezések műszaki teljesítményét korlátozni akarja. az amerikai kormány csak olyan berendezések felállításába akar beleegyezni, amelyek a kis erejű robbantásokat nem mutatják ki.

cochran végül közölte, hogy a programba esetleg brit tudósokat is bevonnak. ebben az esetben a brit résztvevők saját megfigyelő állomásaikkal kísérnek figyelemmel a szovjet és az amerikai kísérleti terepeket.

sas ml sj

09.01 281086 1770

-.-

sk0012 4 300 mtik1013

egk-külgymiszterek - sziria

fábián ferenc, az mti tudósítója jelenti:

Luxembourg, 1986. október 28. /mti/ - a nyugat-európai közösség külgymiszterei - a görög külgymiszter tartózkodásával - hétfőn este nyilatkozatban szolidaritásukat nyilvánították nagy-britanniával terrorizmus elleni küzdelmében, azonban - a brit külgymiszter kérése ellenére - tartózkodtak attól, hogy bármilyen büntető rendelkezést hozzanak sziria ellen, vagy akár csak megnevezzék szíriát, mint terrorizmust támogató országot.

a külgymiszterek utasítják nagyköveteiket: vizsgálják meg a london által sziria ellen felhozott „bizonyítékokat”, kérjenek ezekre magyarázatot a szíriai kormánytól, s a külgymiszteriumok politikai együttműködéséről novemberben londonban tartandó értekezleten térjenek vissza a témára.

Nur

megtárgyalták a külgymiszterek a dél-afrika ellen hozandó büntető rendelkezéseket is. úgy döntöttek: leállítják dél-afrikából az aranyérmék /krugerrand/ behozatalát, míg az új beruházások leállításáról a döntést a tagországokra bízták.

ff/jp mp
09.06 281086 1091

-.-

sk0013 4 300 mtik1014

reykjavik - krasznaja zvezda

moszkva, 1986. október 28. /mti/ - a reykjaviki találkozó fontos tanulságaira figyelmeztet kedden a szovjet nonvédelmi minisztérium lapja, a krasznaja zvezda.

rámutat: reykjavik után világosabbá válik, amit azelőtt gondosan lepleztek, hogy tudniillik a nyugati vezető körökben hatalmas erők kötődnek a militarizmushoz, a fegyverkezési hajszá jövedelmeihez, s mindenáron meg akarják akadályozni a nukleáris leszerelést. az ő bűnük a világra nehezedő nukleáris fenyegetés, s az, hogy erősödik a háború kitörésének veszélye.

a szovjet fél reykjavikban becsületes és nyílt álláspontot képviselt - folytatja a lap. - ez az egyenlőség és azonos biztonság elvein alapult, számításba vette mindkét ország, szövetségeseik és minden más állam népeinek érdekeit. a szovjetunió a találkozóan a szovjet-amerikai tárgyalások történetében legradikálisabb fegyverzetcsökkentési javaslatokat tette. a népek biztonságának legfontosabb kérdéseiben mégsem sikerült eljutni kötelező erejű egyezményekhez, s csakis azért, mert az amerikai kormányzat makacsul visszautasította, hogy az abm-szerződés rendszerének megerősítésével és mindkét fél számára azonos kötelezettségek vállalása révén kellő feltételek jöjjenek létre a megkötendő egyezmények végrehajtásához.

sulyosan tévednek, akik azt hiszik, hogy a szovjetunió előbb-utóbb megbékél az amerikai hadászati diktátum felélesztésére irányuló próbálkozásokkal, beleegyeznek kizárólag a szovjet fegyverzet korlátozásába és csökkentésébe. hiába számítanak az óceánon túl arra, hogy a szovjetuniót a legujabb és legdrágább fegyverek terén folytatott versennyel kimerítik - írja a krasznaja zvezda, majd hangsúlyozza:

- a szovjetunió, miközben folytatja békepolitikáját, nem feledkezhet meg arról, hogy a reakció és a militarizmus erőinek álnok magatartása lankadatlan éberséget követel. amíg fennáll a

Nur

veszély, hogy az imperializmus háborukat és katonai konfliktusokat robbant ki, amíg nem mond le a kialakult egyensúly megbontását és katonai fölény szerzését célzó törekvéseiről, az szkp és a szovjet kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a szovjetunió, szövetségesei és barátai biztonságának szavatolására, ebben hatalmas szerep jut a szovjet fegyveres erőknek, amelyek szilárdan védelmezik a forradalmi vívmányokat.

sn mp
09.13 281086 2319

-.-

sk0014 4 230 mtik1015

egyesült államok — dél-afrika

washington, 1986. október 28. /upi/afp/reuter/ - reagan amerikai elnök hétfőn kézjegyével látta el azt a törvényerejű rendeletet, amelynek értelmében azonnali hatállyal életbe lépnek a dél-afrika elleni szankciók. e rendeleteket az amerikai kongresszus - az elnöki vétő ellenére - már korábban jóváhagyta.

az elnöki aláírás lényegében csak formalitás, amellyel az egyes ágazati minisztériumok, hivatalok zöld utat kapnak a tilalmi intézkedések megvalósításához. a „csata”, érdemi része egy hónappal ezelőtti döntés, amikor a pretoria elleni szankciókat elvető elnöki vétőt a kongresszus mindkét háza lesszavazta, azt, hogy a republikánus többségű szenátus figyelmen kívül hagyta az elnök akaratát, ez reagan elnökségének egyik súlyos külpolitikai veresége.

a rendelet értelmében az illetékes ágazati minisztériumok, hivatalok felelősek a tilalmi intézkedések érvényesítéséért; így többek között a dél-afrika és az egyesült államok közötti légijáratok csökkentéséért, továbbá azért, hogy leállítsák a dél-afrikából származó textiláru, szén, acél és uránium amerikai behozatalát, illetve a pretoriának szánt újabb kölcsönök folyósítását, beruházások végrehajtását. a rendelet szerint ugyancsak be kell szüntetni a kőolaj és kőolajszármazékok, valamint a számítógépek kivitelét a dél-afrikai köztársaságba.

a törvény kimondja ugyanakkor, hogy az elnöknek „bizonyos körülmények között”, jogában áll a szankciók feloldása. a upi amerikai hírügynökség szerint e „bizonyos körülmények”, akkor jöhetnek létre, ha például az elnök valamelyik kongresszusi előterjesztésében „a kommunizmus dél-afrikai terjedésének”, veszélyét körvonalazza.

ág ml sj
09.31 281086 1710

-.-

sk0015 4 300 mtik1016

vanunu

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1986. október 28. /mti/ - az izraeli titkosszolgálat, a moszad, állítólag elrabolta mordehaj vanunu nukleáris szakembert, aki sokat fecsegett az ország atomtitkairól. vanunu egy hónappal ezelőtt „tűnt el”, - nem sokkal azelőtt, hogy a the sunday times közzétette a tőle kapott értesítéseket izrael állam atomtőréjéről és atomfegyvergyártásáról.

jelenleg növekszik a nyomás izrael kormányzatára, hogy ismerje el: része volt vanunu eltűntetésében. egy john mcknight nevű ausztráliai protestáns lelkész igyekezett felderíteni azt, hogy vanunu végül is az izraeli igazságszolgáltatás kezére került-e, s ha így történt, miért nem lehet arról a körülményről hivatalos nyilatkozathoz jutni. a pap, aki az ausztráliai sydneyben ismerkedett meg vanunuvval, szerda óta tartózkodik izraelben, és egyetlen hivatalban sem kapott vanunu sorsáról bővebb felvilágosítást.

nem hivatalosan értésére adták, hogy mordehaj vanunu vizsgálati fogságban van izraelben, s hogy valamivel több mint egy hete vizsgálóbíró elé is került, aki jóváhagyta előzetes letartóztatását. a kormányhivatalok azonban hallgatnak az ügyről. az új kormányfő, jichak samir szóvivője azt állította, hogy „mit sem tud az ügyről”, ez - írja az angol nyelvű the jerusalem post - alig nihető, megfigyelők azt sem tartják kizártnak, hogy vanunu titkosügynök.

az izraeli katonai cenzurahivatal napokon át megtiltotta a vanunu-üggyel kapcsolatos találgatások közzétételét is, jóllehet az amerikai newsweek magazin több millió példányszámban nyíltan megírta, hogy vanunut egy izraeli hajóra csalták, azzal meg „akarata ellenére”, izraelbe vitték. az ügy kérdőjele azonban továbbra is az, hogy a feltűnően tenyeres-talpas elintézési mód - ami izrael kormányzatára nem éppen jellemző - nem célzatos-e, vagyis nem akarták-e az egész kiszivárogtatással készülve az arab szomszédok tudomására hozni, hogy izraelnek miféle fegyverkészlete van?

pk/im mp
09.33 281086 1996

-.-

sk0016 4 300 mtik1018

nep - pravda /1.rész/

moszkva, 1986. október 28. /mti/ - a pravda kedden megemlékezett annak 65. évfordulójáról, hogy Lenin 1921 októberének végén beszámolót tartott az új gazdasági politikáról /nep/ a moszkvai pártkonferencián. a lap felidézti a beszámoló történelmi hátterét, és rámutat a nep-peil kapcsolatos lenini gondolatok ma is érvényes főbb elemeire.

az írás emlékeztet arra, hogy a világháború, majd a polgárháborús és intervenciós időszak a fiatal szovjetállamot a gazdasági csőd szélére juttatta, az előzőleg bevezetett hadikommunizmus rendszere már nem volt alkalmas a hatalmas gazdasági nehézségek, ellátási zavarok leküzdésére, és politikai károkat is okozott. ezért volt szükség a x. pártkongresszus után a szakszerű gazdálkodást és a kereskedelmi tevékenységet előtérbe állító, átmenetileg az államkapitalizmus módszereit is alkalmazó új gazdasági politika bevezetésére.

amikor Lenin elmondta erről beszámolóját, jól tudta, hogy a nep-et sok fenntartás fogadja. egyesek a kapitalizmushoz való visszafordulásról beszéltek. a kommunisták széles köreiből uralkodott még az a nézet, hogy a szovjetország igen gyorsan, közvetlenül, minden átmenet nélkül beléphet a kommunizmus korszakába. Lenin viszont meggyőzően bizonyította, hogy ez nem lehetséges, hogy a szocialista gazdaság megteremtése hosszú folyamat, amelyben mindig késznek kell lenni a szükséges új és új módszerek alkalmazására. ehhez viszont, mint ugyancsak hangsúlyozta, elengedhetetlen az addigi munka, az előzőleg alkalmazott módszerek rendkívül kritikus szemlélete, s az, hogy a kommunisták saját politikájukról a legfájdalmasabb igazságot is kimondják.

Lenin a nep kidolgozásakor hosszabb távú követelményeket is szem előtt tartott - állapítja meg a pravda cikkírója. - már akkor kiemelte és megalapozta a szocialista gazdálkodás olyan elveit, amelyek mindmáig megőrizték jelentőségüket. elsősorban azt, hogy a központi tervezés gyakorlatát össze kell kapcsolni a dolgozók kezdeményezéseivel, ki kell használni az áru és pénzviszonyokat, az önelszámolást, a munka anyagi ösztönzőit, egyesíteni kell a társadalom érdekeit az egyes dolgozók érdekeivel. Lenin erélyesen fellépett az ellen, hogy bürokratikus módszereket alkalmazzanak a gazdaságirányításban, elítélte azokat, akik a feladatokat afféle „kommunista rendeleti szabályozgatással, akarják megoldani.
/folyt./

sn mp
10.49 281086 2386

sk0017 4 300 mtik1019

nep - pravda /2.rész/

„természetesen ma más időket élünk. a Lenini leckét azonban fel tudjuk és fel is kell használnunk az átalakítás szervezésében. ez arra tanít, hogy legyünk rugalmasak, hogy szükség esetén gyökeresen váltsunk taktikát, bátran ismerjük be a fogyatékoságokat, s az el nem végzett munkát kezdjük el újra, ahányszor csak kell, - hangoztatja végül a pravda.

sn mp
10.50 281086 0402

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

rövid hírek

Luxemburg: sok halálos baleset

brüsszel, 1986. október 28. /mti/ - luxemburgban az elmúlt hét végén tizenegy ember vesztette életét gépkocsibalesetek következtében. a nagyhercegség két és félezer négyzetkilométeres kiterjedését és 400 ezer lakosát tekintve a hatóságok ezt annyira magasnak találják, hogy „nemzeti katasztrófaként, említik. az első felmérések szerint a balesetek zömét gyorsnajtás okozta. a hatóságok szigorú rendszabályok bevezetését mérlegelik, a gépkocsivezetői jogositványok kiadását megszigorítják.

választások dél-jemenben

aden, 1986. október 28. /taszsz/ - a jemeni népi demokratikus köztársaságban kedden megkezdődtek a törvényhozási és tanácsai választások. az ország hat tartományában 97 választási központot hoztak létre, a lakosság ezekben választhatja meg a legfelsőbb népi tanács 111 küldöttét és a helyi tanácsok képviselőit.

áradás indonéziában

dzsakarta, 1986. október 28. /dpa/ - több mint ötven halálos áldozatot követelt az indonéziai szumátra sziget két déli tartományában pusztító árvíz. a több napja tartó esőzések következtében a folyók kiléptek medrükből. a víz elsodort több száz lakóépületet, és megművelt földterületeket árasztott el.

robbantás kölnben

köln, 1986. október 28. /dpa/ - pokolgép robbant kedd hajnalban a lufthansa nyugatnémet légitársaság kölni székháza előtt. személyi sérülés nem történt, de a robbanás következtében erősen megrongálódott az épület homlokzata és több irodahelyiség.

liszt-koncert pozsonyban

pozsony, 1986. október 28. /taszsz/ - ünnepi koncerttel emlékeztek meg Liszt ferenc születésének 175. évfordulójáról a pozsonyi mozart-házban. a ciki hírügynökség ebből az alkalomból felidézte, hogy Liszt kilenc éves korában adta első pozsonyi koncertjét, és 1873-ban ugyancsak itt adták elő első ízben az esztergomi misét.

szovjet szputnyik

moszkva, 1986. október 28. /taszsz/ - hétfőn a szovjetunióból fellőtték a kozmosz-1788 elnevezésű mesterséges holdat. a szputnyik fedélzetén a világűr kutatására szolgáló tudományos berendezéseket helyezték el. a mesterséges hold pályájának legfontosabb adatai: kezdeti keringési idő - 94,5 perc; a föld felszínétől mért távolsága 520-472 kilométer; a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 65,9 fok.

ff/nk ml sj

11.04 281086 2336

-.-

sk0019 4 300 mtik1021

mej lan-fan emlékt terem

peking, 1986. október 28. /mti/ - mintegy kétszáz neves művész, író, kulturális és politikai személyiség jelenlétében ünnepélyesen megnyitották az 1961-ben elhunyt mej lan-fan, az ujkori kínai történelem legkiemelkedőbb operaművészeinek tiszteletére berendezett emlékt ermet.

az emlékt eremben 30.000, a nagy művész több évtizedes munkásságával kapcsolatos emléktárgy, kép, fénykép, könyv és szövegkönyv látható.

mej lan-fan, aki 1894-ben született, kilenc éves korában kezdte el operaénekesi pályafutását, s mintegy fél évszázadon át a legnagyobbak számított a pekingi opera műfajában. külön iskolát teremtett, fiatal operaénekesek százait nevelte, s tanítványai megtalálhatók nem csak kínában, hanem japánban, délkelet-ázsia országaiban és az egyesült államokban is. életében több, mint 400 klasszikus operában játszott címszerepet, és alkotó ujitásaival jelentősen hozzájárult a kínai operaművészet megújulásához és értékeinek megőrzéséhez.

éb/1m mp
11.23 281086 1002

-.-

sk0020 4 300 mtik1022

ndk-kina - neues deutschland

berlin, 1986. október 28. /mti/ - az ndk és kina baráti viszonyában új fejezetet nyitó, nagy politikai jelentőségű eseménynek értékeli erich honecker kínai látogatását a neues deutschland kedden.

az nszép központi lapja rámutat, hogy a német szocialista egységpárt kb főtitkárának, az ndk államtanácsa elnökének a kínai párt- és állami vezetőkkel folytatott nagyon nyílt, szívélyes vélemény- és tapasztalatcseréje jó eredményeket hozott. mindkét fél álláspontja szerint az nszép és a kínai kommunista párt, az ndk és kina viszonyát olyan szintre kell emelni, amely megfelel a kommunista pártok és a szocialista államok közötti viszonyoknak, s amely a szocializmus és béke ügye érdekében elengedhetetlen.

honecker és hu jao-pang, a kkp kb főtitkára egyetértett abban, hogy a pártközi kapcsolatokat tovább kell fejleszteni, és megállapodtak abban, hogy ennek érdekében megfelelő intézkedéseket dolgoznak ki - írja a lap.

a neues deutschland kiemelt jelentőségűnek ítéli meg a látogatás idején aláírt 15 évre szóló gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési szerződést, amely szilárd alapot teremt a kapcsolatok hosszú távu fejlesztéséhez. mindkét fél érdeke, hogy kiaknázzuk a rendelkezésre álló lehetőségeket - teszi hozzá.

a pekingi tárgyalások nemzetközi témáiról szólva a lap rámutat, hogy a világbéke megőrzése, a fegyverkezési verseny megállítás, az enyhülés szorgalmazása olyan közös célok, amelyekért mindkét szocialista állam teljes erővel fellép. az ndk vezetője - folytatja

1986.10.28.

- méltatta, hogy kína a maga jelentős súlyával elutasítja az
űrfegyverkezést, és sikraszáll az atom- és vegyifegyverek teljes
felszámolása, a hagyományos fegyverzet csökkentése és a konfliktusok
békés megoldása mellett.

a legmagasabb szintű ndk-kínai tárgyalások jelentősége tulmutat
a kétoldalu kapcsolatok keretein. a két ország párt- és állami
vezetői ezekkel a megbeszélésekkel fontos segítséget nyújtottak a
szocializmus és a világbéke ügyének - összegzi álláspontját a neues
deutschland.

pc/jp mp
11.25 281086 2068

-.-

sk0021 4 300 mtik1023

kína - több vitát...

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1986. október 28. /mti/ - a zsenmin zsipao, a kínai
kommunista párt központi lapja kedden arra hívja fel a kulturális és
ideológiai kérdésekről vitatkozókat, hogy bátran folytassák a vitát,
de tanusítsanak nagyobb önmegtartóztatást a személyre szóló
bírálgatásokban.

„az ország előtt álló kulturális és ideológiai problémák
megvitatásában mindenkinek joga van ahhoz, hogy nyíltan, szabadon és
nyugodtan kifejtse nézeteit és véleményét. a történelmi fejlődés azt
tanusítja, hogy az eltérő, sőt az ellentétes vélemények és elméletek
szabad kifejtése mindenkor hatékony szerepet játszott a fejlődés
előmozdításában és az igazság keresésében. s azt sem tagadhatja
senki, hogy azt a látványos fejlődést, amely az utóbbi nyolc évben
következett be kínában, igen nagy mértékben a szabad és a tömeges
viták ösztönözték. a kínai kommunista párt vezetése által 1978 óta
elfogadott minden határozat hosszú, mélyreható és helyenként éles
vita előzött meg, - írja.

a most folyó vitákat nem csak az ország új alkotmánya teszi
lehetővé, hanem a „virágozzék száz virág, politikája is, amely
kifejezetten arra szolgál, hogy bátorítsa és előmozdítsa a fejlődést
és az új keresését az irodalom, a művészetek, a kultúra és a
tudomány területein. a kínai kommunista párt központi bizottságának
legutóbbi ülésén elfogadott határozat a fejlett kultúrával és
ideológiával felvértezett szocialista társadalom felépítéséről
további kedvező alapul szolgál a vita egészséges fejlődéséhez. az a

N

1986.10.28.

felhívás, hogy több vitát és kevesebb személyes bírálgatást, nem
jelentí azt, hogy egyáltalán ne legyen kritika? természetesen
bármely vita nenezen képzelhető el kritika nélkül, de a folyamat
akkor egészséges, ha a vitatkozók mindenkor szem előtt tartják, hogy
a vitában az alkotmány, a törvények és az igazság előtt mindenki
egyenlő - hangoztatja a vezető lap.

végezetül arra szólítja fel a különböző
felelősségű vezetőket, hogy semmiképpen se avatkozzanak be azokba a
vitákba, amelyek a kínai alkotmány keretei között folynak. a be nem
avatkozás, azaz a nézetek és vélemények szabad kifejtésének lehetővé
tétele csak hasznára válhat kínában a demokrácia fejlődésének - írja
a kínai pártlap.

éb/im mp
11.30 281086 2300

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

howe: „az asztalt vertem...., /1. rész/

köves tibor, az mti tudósítója jelenti:

London, 1986. október 28. /mti/ - a brit külügyminiszter nyíltan
elismerte, hogy hétfőn az asztalt verte luxembourgban az egk
külügyminiszteri értekezletén, még sem tudta rábírní közöspiaci
partnereit, hogy tettekkel támogassák nagy-britanniát szíría elleni
fellépésében. sir geoffrey howe a bbc rádiónak adott nyilatkozatában
kedden keserűen panaszolta, hogy a 12 tagállam közül hatnak a
külügyminisztere még csak el sem ment a luxembourgi találkozóra,
hanem helyettesével képviseltette magát.

kudarcnak okát a brit külügyminiszter részben annak
tulajdonította, hogy az el al utasszállító gépe elleni
merényletkísérletben „élő bombaként, szereplő ír fiatalasszony
megrázó története távolról sem hatott olyan erővel a közvéleményre a
kontinensen, mint nagy-britanniában. ennek ellenére elvárta volna,
hogy „szolidaritási gesztusként, a közöspiaci partnerek legalább
konzultációra hazarendelik nagyköveteiket damaszkuszból. az általa
sürgtetett szankciókban való kompromisszumos megegyezés lehetőségét
eleve meghiusította több külügyminiszter - köztük a francia és a
nyugatnémet - távolmaradása.

a luxembourgi kudarcról beszámoló angol lap tudósítások
különösképpen irónikusnak találják, hogy amikor howe hétfőn este
utolsó kétségbeesett erőfeszítéseket tett egy „minimális

le

szankció-csomag,, összehozására, a francia és a nyugatnémet külügyminiszterhelyettes nem tudta elérni főnökét konzultáció céljából, mert hans-dietrich genschel és jean-bernard raimond frankfurtban - mitterrand elnök és Kohl kancellár társaságában - egy operaelőadást tekintett meg.

a the guardian szerint london közöspiaci partnerei nagyon rossz néven vették, hogy a brit külügyminiszter megpróbálta belehajszolni őket egy szíria elleni akcióba. „sokan ezt olyan elhamarkodott és veszélyes kísérletnek tekintették, amely sokkal inkább szolgálja thatcher asszony hazai népszerűsítését, semmint az igazi nemzetközi együttműködést a terrorizmus leküzdésére,, - jelentette a the guardian luxembourgból. /folyt./

kt/im/vt fl

12.42 281086 2120

.-

sk0023 4 230 mtik1025

howe: „az asztalt vertem...., /2. rész/

a the independent című lap tudósítása szerint a közöspiaci partnerek azt is erősen nehezményezték, hogy london nem konzultált előzőleg szövetségeseivel és váratlanul sokkal keményebb intézkedéseket tartalmazó csomagot tett az asztalra, mint amilyenre számítottak. brüsszeli megfigyelők ezt annak tulajdonították, hogy a brit kormányfő felülbírálta külügyminiszterét, aki mérsékeltebb magatartást sugalmazott. „a szavak sir geoffrey howetól származtak, de a hang thatcher asszonnyé volt,, - idézi a the independent egy közöspiaci diplomata véleményét.

„európa nyers visszautasításban részesítette nagy-britanniát szíria ügyében,, - összegezi címében a találkozó kimenetelét a financial times. a lap nem sok reményt fűz ahhoz, hogy a brit kormány nagyobb támogatásra talál majd november 10-én, az egk londonban összeülő legközelebbi külügyminiszteri értekezletén. francia részről ugyanis jelezték - mutat rá a financial times -, hogy a brit bizonyítékokkal szemben szíria válaszát is figyelembe kell majd venni.

a daily mail nem tulságosan választékos stílusban szidalmazza az „euro-puhányokat,, akiknek a brit külügyminiszter „hiába próbálta megkeményíteni a gerincét - ennyi erővel akár tintahalaknak is vezényelhetett volna vigyázállást,,. a szélsőjobb konzervatív lap haragját mindenekelőtt - miként írja - a „hányingert keltő

franciákra,, zuditja, akik megkapták partnereik támogatását a párizsi terror-hullám idején, de bezzeg most „cserben hagyják nagy-britanniát,,.

„ilyen barátokkal, kinek van szüksége ellenségre?,, - teszi fel a kérdést a the star című bulvárlap. a tekintélyes the times viszont bajjóslatuan figyelmeztet vezércikkében: „európa ezt még meg fogja banni.....

kt/im fl

12.46 281086 1783

.-

sk0024 4 230 mtik1026

kambodzsa - thaiföld

hanoi, 1986. október 28. /mti/ - a kambodzsai külügyminisztérium szóvivője hivatalos nyilatkozatban ítélte el az országa elleni thaiföldi katonai provokációkat.

a szóvivő emlékeztetett: október közepén a thai gyalogság egységei tüzérségi támogatással behatoltak kambodzsa területére és ott elfoglalták a battambang tartománybeli 537. számú katonai fontosságú magaslatot.

- súlyos agressziós lépésről van szó - szögezte le a kambodzsai szóvivő -, amelynek veszélyességét növeli, hogy thaiföld továbbra is közvetlen katonai támogatásban részesíti a khmer ellenforradalmárokat. a kambodzsai népköztársaság kormánya követeli, hogy thaiföld haladéktalanul vessen véget agressziós lépéseinek és késedelem nélkül vonja ki csapatait a törvénytlenül megszállt 537. számú magaslat övezetéből.

fo/im fl

12.58 281086 0844

ll

.-

szankció-csomag,, összehozására, a francia és a nyugatnémet külügyminiszterhelyettes nem tudta elérni főnökét konzultáció céljából, mert hans-dietrich genschler és jean-bernard raimond frankfurtban - mitterrand elnök és kohl kancellár társaságában - egy operaelőadást tekintett meg.

a the guardian szerint london közöspiaci partnerei nagyon rossz néven vették, hogy a brit külügyminiszter megpróbálta belehajszolni őket egy szíria elleni akcióba. „sokan ezt olyan elhamarkodott és veszélyes kísérletnek tekintették, amely sokkal inkább szolgálja thatcher asszony hazai népszerűsítését, semmint az igazi nemzetközi együttműködést a terrorizmus leküzdésére,, - jelentette a the guardian luxembourgból. /folyt./

kt/im/vt fl

12.42 281086 2120

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

howe: „az asztalt vertem...,, /2. rész/

a the independent című lap tudósítása szerint a közöspiaci partnerek azt is erősen nehezményezték, hogy london nem konzultált előzőleg szövetségeseivel és váratlanul sokkal keményebb intézkedéseket tartalmazó csomagot tett az asztalra, mint amilyenre számítottak. brüsszeli megfigyelők ezt annak tulajdonították, hogy a brit kormányfő felülbírálta külügyminiszterét, aki mérsékeltebb magatartást sugalmazott. „a szavak sir geoffrey howetól származtak, de a hang thatcher asszonnyé volt,, - idézi a the independent egy közöspiaci diplomata véleményét.

„európa nyers visszautasításban részesítette nagy-britanniát szíria ügyében,, - összegezi címében a találkozó kimenetelét a financial times. a lap nem sok reményt fűz ahhoz, hogy a brit kormány nagyobb támogatásra talál majd november 10-én, az egk londonban összehülő legközelebbi külügyminiszteri értekezletén. francia részről ugyanis jelezték - mutat rá a financial times -, hogy a brit bizonyítékokkal szemben szíria válaszát is figyelembe kell majd venni.

a daily mail nem tulságosan választékos stílusban szidalmazza az „euro-puhányokat,, akiknek a brit külügyminiszter „hiába próbálta megkeményíteni a gerincét - ennyi erővel akár tintahalaknak is vezényelhetett volna vigyázállást,, a szélsőjobb konzervatív lap haragját mindenekelett - miként írja - a „hányingent keltő

franciákra,, zuditja, akik megkapták partnereik támogatását a párizsi terror-hullám idején, de bezzeg most „cserben hagyják nagy-britanniát,,.

„ilyen barátokkal, kinek van szüksége ellenségre?,, - teszi fel a kérdést a the star című bulvárlap. a tekintélyes the times viszont baljóslatuan figyelmeztet vezércikkében: „európa ezt még meg fogja banni.....

kt/im fl

12.46 281086 1783

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

kambodzsa - thaiföld

hanoi, 1986. október 28. /mti/ - a kambodzsai külügyminisztérium szóvivője hivatalos nyilatkozatban ítélte el az országa elleni thaiföldi katonai provokációkat.

a szóvivő emlékeztetett: október közepén a thai gyalogság egységei tüzérségi támogatással behatoltak kambodzsa területére és ott elfoglalták a battambang tartománybeli 537. számú katonai fontosságú magaslatot.

- súlyos agressziós lépésről van szó - szögezte le a kambodzsai szóvivő -, amelynek veszélyességét növeli, hogy thaiföld továbbra is közvetlen katonai támogatásban részesíti a khmer ellenforradalmárokat. a kambodzsai népköztársaság kormánya követeli, hogy thaiföld haladéktalanul vessen véget agressziós lépéseinek és késedelem nélkül vonja ki csapatait a törvénytlenül megszállt 537. számú magaslat övezetéből.

fo/im fl

12.58 281086 0844

ll

-.-

SK0025 4 230 mtik1027

fülöp-szigetek

manila, 1986. október 28. /ap, reuter, dpa, afp/ - corazon aquino, a fülöp-szigetek államfője kedden egészségügyi dolgozók előtt elmondott beszédében - az alkalomhoz illően - „elhuzódó betegséghez,„ hasonlította az országban kialakult helyzetet. az elnöksasszony hangsúlyozta, hogy ezen az állapoton tárgyalásokkal próbál segíteni, ám ha ezek nem segítenek, drasztikusabb módszerhez, „sebészi beavatkozáshoz,„ folyamodik. ezen - mint mondta - a baloldali gerillák elleni katonai fellépés értendő.

az államfőre változatlanul kettős nyomás nehezedik: egyrészt a fegyveres csoportokkal való erélyes leszámolást sürgető hadsereg, - különösképpen juan ponce enrile hadügyminiszter -, másrészt az elnöksasszony békülékenyebb álláspontját támogató erők részéről.

kedden manilában békés felvonulást rendezett a nők békebizottsága, amelyen a szervezet mintegy ezer tagja követelte enrile lemondását. a bizottság nyilatkozatban sürgette aquinot, ne engedjen a nyomásnak, és tartson ki a békés megoldás keresése mellett.

a manilai lapok kedden ismertették azt az interjút, amelyet a honoluluban élő volt elnök, ferdinand marcos adott a múlt héten fülöp-szigeteki újságíróknak. ebben marcos közölte, hogy közvetett kapcsolatot tart fenn enrile hadügyminiszterrel, és hajlandó neki megbocsátani, hogy részt vett megbuktatásában. mindezt annak érdekében, hogy enrile jelenlegi kommunistaellenes hadjárata révén sikerüljön megóvni az országot attól, hogy újabb vietnammá váljon - mondta.

az elmúlt napok robbantásai után kedden fegyveresek tüzet nyitottak a főváros makati negyedében egy étteremre. rendőrségi források szerint személyi sérülés nem történt. az állami televízió az erőszakos cselekményeket kommentálva megállapította, hogy a támadások célja a félelemkeltés, és a kormány helyzetének destabilizálása. több manilai lapban olyan vélemények láttak napvilágot, hogy a terrorcselekményeket marcos szélsőséges hívei követték el.

nk kf ai
14.00 281086 1992

SK0026 4 230 mtik1029

új módszer a munkanélküliség csökkentésére

köves tiber, az mti tudósítója jelenti:

London, 1986. október 28. /mti/ - a brit kormány a munkanélküli segélyekkel kapcsolatos állami költségek csökkentése, illetve a visszaélések felszámolása érdekében ugynevezett „munkakésztségi vizsgálat,„ országos bevezetését tervezi, miután a módszert az ország 12 körzetében „sikeresen,„ kipróbálták. a módszer kísérleti alkalmazásáról szóló bizalmas jelentések kiszivárgása nyomán azonban a thatcher-kormány a támadások keresztüztüzebe került.

a the guardian szerkesztőségének és az ellenzéki munkáspárt regionális ügyekben illetékes szóvivőjének, gordon brown alsóházi képviselőnek eljuttatott titkos dokumentumokból az tűnik ki, hogy a „munkakésztségi vizsgálat,„ célja valójában a nyilvántartott munkanélküliek számának csökkentése, azaz, a statisztikák megkosmetikázása. a nyilvántartásba vételre jelentkezőknek ilyen kérdésekre kell felelniök: hajlandó-e lakhelyétől távol, esetleg más városban, vagy körzetben munkát vállalni? kész-e szakképzettségénél alacsonyabb kvalifikációjú állást betölteni, illetve utolsó kereseténél alacsonyabb illetményért dolgozni? amennyiben a válasz a 12 kérdés bármelyikére nemleges, akkor az illetőt „komolytalan álláskeresőnek,„ minősítik, nem veszik nyilvántartásba, illetve törlik a névsorból és megvonják tőle a munkanélküli segélyt. az új módszer „eredményeként,„ a kísérleti körzetekben 7,2 százalékkal sikerült csökkenteni a hivatalosan nyilvántartott munkanélküliek számát. várakozások szerint országos alkalmazása nyomán a „munkakésztségi vizsgálat,„ januárig 200 ezerrel szorítja vissza a több mint három és negyedmilliós munkanélküliséget.

a munkáspárti ellenzék azzal vádolja a kormányt, hogy a nyilvántartás módszerének immár tizenharmadik megváltoztatásával „csapdába ejti, a munkanélküli segély csekély összegétől is megfosztja az amúgy is megalázott, önmagukat fölöslegesnek érző munkanélküli tömegeket,„

hírek szerint a konzervatív kormány nem óhajtotta nagydobra verni „munkakésztségi vizsgálatának,„ országos bevezetését. a kiszivárogtatást követően azonban kenneth clarke, kabinetminiszteri rangban lévő főszámvivő kedden délután nyilatkozni kénytelen az ügyről az alsóházban.

kt/hl fl

14.05 281086 2277

sk0027 4 230 mtik1030

kinai halászhajók hazatérése

hanói, 1986. október 28. /taszsz/ - jóindulatának kifejezéseként vietnam hajóikkal együtt hazaengedett 113, korábban letartóztatott kínai halászhajót - jelentette kedden a vna vietnami hírügynökség, a 113 embert azért vették őrizetbe, mert engedély nélkül halászhajóztak vietnam területi vizein.

a vietnami hatóságok ellátták a kínai halászhajókat a hazautazásukhoz szükséges üzemanyaggal és élelmiszerekkel. a halászhajók elismerték, hogy vietnami felségvizeken halászhajóztak, és kifejezték köszönetüket a vietnami kormánynak az emberséges bánásmódért és hazatérésük engedélyezéséért.

hzs kf ai
14.07 281086 0629

sk0028 4 230 mtik1031

artukovics - jogorvoslat

márkus gyula, az mti tudósítója jelenti:

belgrád, 1986. október 28. /mti/ - a polgári lakosság és a hadifoglyok ellen elkövetett legsúlyosabb bűncselekmények miatt halálra ítélt andrija artukovicsnak, a hitlerista horvát bábállam hajdani belügyminiszterének védője, szilviye degen és zseljko olujics zágrábi ügyvédek a 87 éves háborús bűnösre kimondott ítélet rendkívüli enyhítését kérték.

artukovicsot a zágrábi körzeti bíróság ez év május 14-én halálra ítélté, az ítéletet másodfokon horvátország legfelsőbb bírósága megerősítette, majd harmadfokon a szövetségi bíróság szeptember 2-án jogerősnek hirdette ki.

mivel a szövetségi bíróság döntése után kimerült a fellebbezés lehetősége, a háborús bűnös ügyvédjei rendkívüli jogorvoslathoz folyamodtak. úgy döntöttek, hogy először a halálbüntetés rendkívüli enyhítését kérik. a későbbiek során valószínűleg élnek azzal a lehetőséggel is, hogy kérjék az eljárás megismétlését. ha ez a próbálkozásuk eredménytelen marad, akkor a jugoszláv államelnökséghez kell kegyelmi kérvényt beadniuk.

a két védő a szövetségi bírósághoz intézett folyamodványában azt állítja, hogy andrija artukovics egészségi állapota lényegesen rosszabb, mint amilyennek az augusztus 31-én kelt orvosi jelentés mondja. ez az orvosi jelentés éppen azon a napon került a szövetségi bíróság elé, amikor az a vádlott halálos ítéletéről harmadfokon döntést hozott. egyébként artukovics egészségi állapotáról egyetlen orvosi jelentés sem tartalmaz olyan adatokat vagy leleteket, amire az ügyvédek állításukat alapozzák.

az ügyvédek egyébként még nem írták meg a kegyelmi kérvényt. jogorvoslati kérelmeik elődázák a halálos ítélet végrehajtását, s amíg nem döntenek róluk, a kegyelmi kérvényt nem szükséges benyújtani.

már/bx fl

14.14 281086 1818

-.-

sk0029 4 230 mtik1032

pakisztán - awacs, katonai következmények

ráczy péter, az mti tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1986. október 28. /mti/ - a pakisztánnak kilátásba helyezett boeing e-3a jelzésű, az awacs rendszerben használt amerikai felderítő repülőgépek rendszeresítésének katonai következményeire hívta fel a figyelmet cecil viktor a patriot című indiai napilap keddi számában. a szakértő szerint a korszerű elektronikus rendszerrel felszerelt gépek leszállítása mind indiát, mind afganisztánt kiteneti egy pakisztáni katonai támadás veszélyének.

a pakisztáni légtérben mozogva az awacs-gépek óriási területeket tarthatnak állandó megfigyelés alatt india és afganisztán határain belül. képesek lesznek nyomon követni például azt is, hogy milyen repülőgépek szállnak fel és le a delhi nemzetközi légikikötőben, valamint az ország nyugati felében lévő katonai támaszpontokon. szemmel tarthatják az ottani csapatmozgásokat is - írta a szerző. - a felderítés nyomán szerzett információk azért teremthetnek fenyegető helyzetet, mert megnövelik a pakisztáni katonai vezetés önbizalmát és elhitethetik vele, hogy képes az első csapás megtételére és az indiai válasz kivédésére.

rp/hl fl

14.24 281086 1191

sk0030 4 230 mtik1033

rövid hírek

merénylet nyugat-berlinben

nyugat-berlin, 1986. október 28. /ap, afp, reuter/ - ismeretlen fegyveresek kedden nyugat-berlinben több lövéssel megsebesítették harald hollenberget, a külföldiek nyilvántartó hivatal vezetőjét. hollenberget lakása előtt érték a súlyos sérülést okozó lövések. a tettesek - két férfi és egy nő - gépkocsival elmenekültek. a rendőrség nem sokkal később egy közeli utcában megtalálta az autó égő roncsait.

bangladesi kp

dakka, 1986. október 28. /taszsz/ - banglades belpolitikai helyzetét elemezte kedden a bangladesi kommunista párt központi bizottsága. az ülésen határozatot hoztak arról, hogy jövő év márciusára összehívják a párt soron következő kongresszusát.

chilei vezető

buenos aires, 1986. október 28. /taszsz/ - a chilei hatóságok kedden szabadon bocsátották a demokratikus népi mozgalom vezetőjét, eduardo loyolát. a baloldali vezetőt október 2-án vádemelés nélkül tartóztatta le a titkos rendőrség.

pandzsáb-merényletek

uj-delhi, 1986. október 28. /afp/ - hat halálos áldozatot követelt pandzsáb indiai szövetségi államban a szikh fanatikusok keddi merényletsorozata. gurdasurban két szikh fegyveres meggyilkolta a kongresszus párt egyik helyi vezetőjét. ugyanott három halottja és öt sebesültje volt egy hindu vallási szertartás résztvevőit ért terrortámadásnak. rendőrségi beszámolók szerint szangrur körzetben egy négy fős kommandó megölt két szerzetest, akik egy szikhekből és hindukból álló vegyes szekta tagjai voltak.

nk kf ai

15.26 281086 1547

--

sk0031 4 230 mtik1034

miterrand reykjavíkról

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1986. október 28. /mti/ - francois miterrand francia elnök „igen fontosnak” nevezte a szovjetunió és az egyesült államok nukleáris leszerelési tárgyalásait, amelyeknek egyes konkrét témáit illetően egyelőre nem foglalt állást. frankfurtban nyilatkozva a francia tv 2. csatornájának az államfő ezzel mintegy kiigazította jean-bernard raimond külügyminisztert, aki nyugtalanítónak nevezte azt a kilátást, hogy kivonják az összes szovjet és amerikai közepes hatótávolságú rakétát Európából.

miterrand a reykjavíki csúcsról szólva úgy vélekedett, hogy az nem volt kudarc. ami a közepes hatótávolságú rakétákat illeti, emlékeztetett rá, hogy nyugat-Európában kétféle felfogás is van. az egyik szerint az amerikai rakétákra csak addig van szükség, amíg ellensúlyozzák a szovjet ss 20-asokat, s ha azokat kivonják, a pershing 2-eseket is ki lehet vonni. a másik felfogás szerint az amerikai rakétákra mindenképpen szükség van Európában, mert nélkülük az amerikai védelmi politika eltávolodik nyugat-Európától.

ami a távlatokat illeti, miterrand nem zárta ki, hogy az amerikai űrfegyverkezési program /sdi/ szakaszainak, a fennálló szerződések érvényének értelmezésében a két nagyhatalom tud olyan közös álláspontot találni, ami lehetővé teszi a megállapodást.

a szíriához való viszonyról szólva miterrand hangoztatta, hogy egyelőre az egk számos országa nem látja bizonyítva szíria bűnrészességét a terrorizmusban. reményét fejezte ki, hogy a külügyminiszterek november 10-i találkozásán minden ország a többiek elé tárja dossziéját, addig meggondolatlan dolog lenne megtorló lépéseket tenni. annál is inkább, mivel minden országnak megvannak a történelmi kapcsolatai és érdekei a közel-keleten.

lb/hl fl

15.26 281086 1823

ll

--

sk0032 4 230 mtik1035

spanyolország - jordánia

meruk józsef, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1986. október 28. /mti/ - kedden kétnapos hivatalos látogatásra jordániába utazott francisco fernandez ordonez spanyol külügyminiszter. elutazása előtt adott nyilatkozatában utalt arra, hogy tárgyalásai középpontjában a nemzetközi terrorizmus elleni fellépés kérdései állnak majd.

spanyolország az utóbbi hetekben gyakorlati lépésekkel bizonyítja azt a szándékát, hogy hozzájáruljon a közel-keleti konfliktus mielőbbi politikai rendezéséhez. ammani útját megelőzően fernandez ordonez szeptemberben damaszkuszban, majd tel-avivban és kairóban tárgyalt. a madridi kormányzat kiegyensúlyozott külpolitikai tettekkel óhajtja a nato és a közös piac tagállamként elősegíteni a közel-kelet békéjének megteremtését.

mj/hl fl

15.30 281086 0824

-.-

sk0033 4 300 mtik1036

eltemették samora machelt

maputo, 1986. október 28. /mti-reuter/upi/ - maputóban kedden nemzeti hősnék kijáró tisztelettel eltemették samora machelt, a frelimo párt elnökét, mozambiki államfőt, aki repülőgép-szerencsétlenség következtében október 19-én vesztette életét.

a temetési menet utvonalaán tizezrek álltak sorfalat. a zászlókkal letakart koporsót ágyutalpon vontatták a maputói pantheon felé. a menetet 700 katona vezette, s másik 1500 haladt utána. a városban és az egész országban egy percen át szóltak a szirénák. a temetőnél 21 diszlovést adtak le, majd a koporsót a hősök mauzóleumának kriptájába helyezték.

a temetésen alberto chipande nemzetvédelmi miniszter és marcelino dos santos a frelimo pb tagja, a népi gyűlés állandó bizottságának tagja méltatta samora machel életútját.

a gyászszerentartáson számos államfő, a felszabadítási mozgalmak több vezetője, összesen mintegy 400 külföldi személyiség vett részt. nem lehetett jelen winnie mandela, a bebörtönzött délafrikai színesbőrű szabadságharcos, nelson mandela felesége, mert nem kapott utlevelet.

a magyar párt- és kormányküldöttséget maróthy lászló, az mszmp pb tagja, a minisztertanács elnökének helyettese vezette. maróthy lászló részvétét fejezte ki marcelino dos santosnak és más mozambiki vezetőknek.

wa kf ai

15.38 281086 1333

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

spanyolország - f-18-as gépek

meruk józsef, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1986. október 28. /mti/ - jános károly spanyol uralkodó kedden közel egy órán át pilótája volt az egyesült államoktól vásárolt f-18 a típusu harci repülőgépek. az uralkodó dicsérő szavai is azt igazolják, hogy az ibériai állam tartós és szoros katonai kapcsolatokat épít az egyesült államokkal.

a zaragozai repülőtéren jános károly uralkodó személyesen is megismerkedett az f-18 a típusu korszerű vadászbombázó üzemelési tulajdonságaival. a repülést követően jános károly eduardo serra hadügyi államtitkár kíséretében megtekintette a repülőteret is. az államtitkár újságírók előtt kifejtette, hogy a kompenzációs ügylet keretében vásárolt 72 db amerikai repülőgépet cserébe a spanyol fél csúcstechnológiai termékeket szállít. a kormánytisztviselő kitérő választ adott a spanyol-amerikai támaszpont-tárgyalások kérdését illetően, s ez arra utal, hogy washington nem változtatott álláspontján és nem kíván tényleges csapatcsökkentéssel válaszolni a spanyol sürgetésekre. mindez egy esztendővel azelőtt történik, hogy esedékes lenne az ibériai államban lévő pentagon-bázisokról szóló szerződés megújítása.

mj/bx fl

15.40 281086 1222

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

sri lanka - tamil nyilatkozat

náczi péter, az mti tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1986. október 28. /mti/ - a legnagyobb tamil fegyveres szervezet nyilatkozatban jelentette be szándékát, hogy januártól kezdve titkárságot állít fel sri lanka északi részében a közügyek intézésére. a tamil eelam felszabadító tigrisei /ltte/ elnevezésű csoport tervezetét kedden ismertette a uni indiai hírügynökség. a szervezet felszólította az északi körzet többségében tamil ajku lakosságát, hogy segítsen a „független tamil állam, az eelam kiépítésében,,.

sri lanka északi és keleti részében évek óta véres polgárháború zajlik a tamil fegyveres mozgalom és a szigetország többségi szingaléz lakosságát képviselő kormány hadserege között.

a nyilatkozat szerint a kilátásba helyezett tamil titkárság fogja irányítani a közigazgatási szerveket. „a sikeres fegyveres harc nyomán hamarosan kiűzzük a tamil területekről a kormányerőket, közeledik az eelam kikiáltásának időpontja,, - jelezte az ltte. a szervezet közölte, hogy már lépéseket tett a gazdasági létesítmények, a kórházak és a szállodák működésének ellenőrzésére, a „tamil törvények,, érvényesítésére pedig falusi bíróságokat hozott létre. hasonlóképpen intézkedéseket hoz a közlekedés, az oktatás és az élelmiszerellátás megszervezésére. az ltte felszólította a gazdasági egységeket, hogy működési engedélyért a jövőben a csoporthoz forduljanak.

a háborús körülmények miatt nehéz felmérni, hogy a tamil szervezet terveinek van-e valós alapja, megvalósításuk kivitelezhető-e. tény: az északi és keleti vidékeken a fegyveres mozgalom erős befolyással rendelkezik. a független eelam megteremtésének szándékát kényes időszakban jelentették be. az indiai kormány tevékeny támogatásával a tamilok politikai pártja, a tulf tárgyalásokat kezdett a válság rendezése érdekében egy olyan formulánál, amely sri lankán belül bizonyos tartományi önkormányzatot biztosítana a tamil területeknek. uj-delhi szeretné, ha a milítáns szervezetek alaposan és józanul tanulmányoznák a tárgyalások alapjait képező javaslatokat - végsősoron azért, hogy csatlakozzanak a párbeszédhez a fegyveres harc elhúzódása helyett.

np/hi/jé fl

16.13 281086 2195

--

sk0036 4 230 mtik1039

marokkói kommunisták

rabat, 1986. október 28. /taszsz/ - a marokkói kommunisták bírálják országuk kormányzatát azért, mert külpolitikájában az utóbbi időben eltávolodott az el nem kötelezettség elveitől - tünik ki ali jatának, a marokkói haladás és szocializmus pártja /pps/ főtitkárának keddi beszédéből, amely a párt központi bizottságának casablancai ülésén hangzott el.

ali jata kiemelte, hogy a pps - elvi álláspontjából kiindulva - helytelenítette simon peresz izraeli miniszterelnökként tett júliusi marokkói látogatását. a közel-keleti helyzettel kapcsolatban a főtitkár élesen bírálta izrael agresszív, terjeszkedő politikáját, és sürgette az arab országok közötti nézeteltérések mielőbbi rendezését.

marokko politikai, társadalmi és gazdasági helyzetéről szólva a főtitkár rámutatott: a kormánynak az állami szektor gyengítésére irányuló gazdaságpolitikája nem teszi lehetővé az országot sújtó válság leküzdését, és munkanélküliséghez vezet. az országban folyamatosan drágulnak az élelmiszerek, a közszükségleti cikkek, fokozódik a néptömegek elszegényedése. továbbra sem biztosítják a demokratikus szabadságjogokat. több politikai fogoly, köztük pps-tag van börtönben.

a casablancai plénum határozatot hozott arról, hogy a pps iv. kongresszusát 1987. tavaszán tartják.

hzs kf ai
16.36 281086 1328

--

sk0037 4 230 mtik1040

brit szankciók - arab visszhang /1.rész/

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1986. október 28 /mti/ - a sziria ellen hozott, és a nyugati világban gyakorlatilag elszigetelődött angol szankciók arab visszhangja a térség országainak világképe szerint eltérő, de egyértelműen helytelenítő.

egy magát megnevezni nem kívánó vezető egyiptomi kormánytisztviselő magánbeszélgetésben arra utalt kedden, hogy nagy-britannia és egyiptom helyzete egyetlen tekintetben közös: nevezetesen, hogy diplomáciai viszonya szíriával egyiküknek sincs immár. egyiptom nem ért egyet szíria módszereivel, de végtelenül nagy hibának tartja egyrészt a terrorizmus és a nemzeti felszabadító harc azonosítását, másrészt pedig a terrorizmus és az arab országok közötti egyenlőségjelet. az esetleges gazdasági megtorlások vagy éppenséggel az erőszakos fellépés azzal szemben, amit mások terrornak látnak, a magas rangú tisztviselő szerint nem válnak be mindaddig, ameddig a térség problémáinak gyökere, a palesztin kérdés megoldatlan.

jordánia sajtója kedden zaid ar-rifai jordániai kormányfő nyilatkozatát közölte. amman londonnal hagyományosan, damaszkusszal pedig egy idő óta jó kapcsolatokat tart fenn. rifai most leszögezte: jordánia szerint a szir-angol viszony romlása „elsorvasztja a közel-keleti igazságos és tartós béke irányában ható erőfeszítéseket,..”

észak-jemen keddi kormánynyilatkozata hasonlóképpen arra utalt, hogy a fejlemények csapást mértek a kibontakozás reményeire.

a jemeni népi demokratikus köztársaság kedden értesre adta, hogy nagy-britannia eljárása az izrael iránti elfogultság tanujele. célja - hangoztatja egy hivatalos közlemény - alárendelt szerepre kárhóztatni, egy megalkuvó rendezés felé taszítani szíriát, megsemmisíteni a nemzetközi békeértekezlet lehetőségét. az angol-szir szakítás a közlemény szerint a libiai és a tuniszi palesztin szálláskörletek ellen intézett amerikai, illetve izraeli légitámadás egyenes folytatása. /folyt./

pk/bx fl

16.40 281086 2010

--

sk0038 4 230 mtik1041

brit szankciók - arab visszhang /2.rész/

a kuwait times című angol nyelvű ujság kedden az iszlám konferencia szervezet főtitkárának nyilatkozatát közölte. sarifuddin pirzada szerint az angol eljárás igazolhatatlan és indokolatlan volt.

szaud-arábia kormánya „aggályainak és sajnálkozásának,, adott hangot az angol lépés miatt. - a terrorizmust - közli a szaudi vezetés - ne csak az arab világban keressék.

abu-dzabi al-ittihad című lapja a palesztinai felszabadítási szervezet egyik meg nem nevezett szóvivőjének szavait idézi. mint ismeretes, az arafat vezette pfsz és szíria között súlyos ellentétek vannak. ennek ellenére a pfsz szolidaritást hirdet most szíriával. a pfsz javasolja, hogy szíria függesse fel a szervezettel kapcsolatos fenntartásait, „legyen ez az arab sorok egyesítésének kiindulópontja,..”

a sana szíriai hírügynökség kedden az asz-szaura damaszkuszi ujság vezércikkét ismertette. - a szíria elleni propagandakampány az egész arab nemzet ellen irányul. ennél fogva az arab tömegek kötelessége a szembeszállás azzal a nagy-britanniával, amely ennek a propagandának az eszközevé vált - írja az asz-szaura.

pk/bx/jé fl

16.44 281086 1177

--

sk0039 4 230 mtik1042

genf - ürfegyverek

genf, 1986. október 28. /taszsz/ - az atom- és ürfegyverzettről folyó szovjet-amerikai tárgyalások keretében genfben kedden ülést tartott az ürfegyverekkel foglalkozó munkacsoport.

gd kf ai

16.45 281086 0228

kjl

--

sk0040 4 230 mtik1044

geraszimov - sajtóértekezlet /1. rész/

sebestyén tiber, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1986. október 28. /mti/ - a nemzetközi helyzet és a szovjet külpolitika néhány időszerű témájával foglalkozott keddi moszkvai sajtóértekezletén gennagyij geraszimov, a szovjet külügyminisztérium szóvivője.

először kifejtette a szovjet álláspontot azzal kapcsolatban, hogy nagy-britannia megszakította diplomáciai kapcsolatait szíriával, az angol és az amerikai propaganda széleskörű szíria-ellenes kampányba kezdett, megpróbálva nyugat-európát a brit lépés követésére rábírni. geraszimov emlékeztetett, hogy szíria kezdettől fogva hitelt érdemlően cáfolja nagy-britannia vádját. felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy az igazság angol bajnokai nem hallatták szavukat, amikor izraeli légikalózok elfogtak a levegőben egy repülőgépet, fedélzetén szíriai pártküldöttséggel, amikor izrael bombázta tuniszt, vagy amikor az amerikai légierő angol repülőtereket is felhasznált libia bombázására.

a szóvivő leszögezte, hogy a szovjetunió elutasítja a terrort, és kész más államokkal együttműködni e veszélyes jelenség leküzdésében. úgy véli azonban, hogy a konkrét intézkedésekhez meggyőző bizonyítékok, nem pedig hamis feltevések szükségesek, s nem szabad kísérletet tenni arra, hogy egyes felelőtlen személyek cselekményeit összekeverjék államok politikájával. a szovjetunió aggodalommal figyeli nagy-britannia és az egyesült államok veszélyes lépéseit, amelyek tovább bonyolítják az amúgyis súlyos közel-keleti helyzetet, ezért felelősebb magatartásra szólítja fel az ensz biztonsági tanácsának e két állandó tagját.

gennagyij geraszimov foglalkozott a német szociáldemokrata párt és a német szocialista egységpárt október 21-én tett javaslatával, amelynek értelmében nukleáris fegyverektől mentes folyosót hoznának létre a nato-országokat és a varsói szerződés tagállamait elválasztó vonal két oldalán. a szovjetunió - mondotta a szóvivő -, következetesen fellép a katonai szembenállás területeinek szűkítéséért. annakidején kedvezően reagált a palme-bizottság kezdeményezésére is, amelyet e mostani javaslat tovább fejleszt. szovjet vélemény szerint az elgondolás megvalósítása segítené az európai feszültség enyhülését és figyelemreméltó az is, hogy a javaslat előterjesztői a folyosó létrehozását nem végső célként szánják, hanem egy nukleáris fegyverektől mentes közép-európai övezet kialakítására irányuló szélesebb folyamat részének. /folyt./

sn nc
17.11. 281086 2484

sk0041 4 230 mtik1045

geraszimov - sajtóértekezlet /2. rész/

a szovjet külügyminisztérium főosztályvezetője a közép-amerikai helyzet súlyos fejleményeként, veszélyes fordulatoként értékelte, hogy az egyesült államok áttért a nicaragua ellen harcoló zsoldosok, az ugynevezett kontrák nyílt katonai támogatására. a szovjetunió - mondotta geraszimov - elítéli az agresszív cselekmények eszkalációját, azt, hogy az egyesült államok nicaraguával szemben az állami terrorizmus politikáját folytatja, s ezáltal súlyosan megsérti a nemzetközi jog normáit.

a szóvivő - részben az újságírók kérdéseire válaszolva röviden tájékoztatást adott néhány más eseményről, illetve kérdésről is. elmondta, hogy kedden a szovjetunió japánnal kicserélte a kettős adóztatás elkerüléséről aláírt egyezmény ratifikációs okmányait, továbbá, hogy néhány napja a szovjetunióban konzultációkat folytat a fülöp-szigetek külügyminiszterének helyettese, az első látogató ebből az országból az új kormányzat hivatalba lépése óta. a dél-afrikai területen mozambiki vezetőkkel és szovjet személyzettel a fedélzetén szerencsétlenül járt repülőgép ügyében a következőképpen nyilatkozott: a szovjetunió javasolja, hogy a baleset kivizsgálásában vegyen részt a nemzetközi polgári repülésügyi szervezet, az icao is, képviselői legyenek jelen a gép ugynevezett fekete dobozának ellenőrzésénél.

sn nc
17.22 281086 1363

-.-

sk0042 4 230 mtik1046

marjai józsef moszkvai tárgyalásai

moszkva, 1986. október 28. /mti/ - marjai józsef miniszterelnök-helyettes kedden moszkvában megbeszéléseket folytatott a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés időszerű kérdéseiről, a soron következő feladatokról és a szocialista gazdasági integráció fejlesztésével összefüggő közös témákról.

tárgyalt vlagyimir kamencev miniszterelnök-helyettesel, a szovjet minisztertanács külgazdasági állami bizottságának elnökével, alekszej antonov miniszterelnök-helyettesel, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság szovjet társelnökével, a szovjetunió állandó kgst-képviselőjével.

2

Lev voronyin miniszterelnök-helyettesel, az állami anyag- és műszaki ellátási bizottság elnökével, borisz arisztov külkereskedelmi miniszterrel és konsztantyin katusevvel, a külgazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnökével.

innen: embargó 18.30-ig

marjai józsefet kedd esti hazautazásakor a seremetyevói repülőtéren vlagyimir kamencev bucsuztatta.

a tárgyalásokon és a repülőtéri bucsuztatáson jelen volt rajnai sándor moszkvai magyar nagykövet is.

sn nc
17.43 281086 1212

-.-

sk0043 4 230 mtik1047

egyesült államok - ensz /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1986. október 28. /mti/ - az egyesült államok az 1986. évi költségvetés fedezetül csupán 100 millió dollárt szándékozik befizetni az egyesült nemzetek szervezetének költségvetési alapjába. ez kevesebb mint a fele annak a 220 milliárdnak, amelyet washingtonnak hozzájárulásként biztosítania kellene. az egyesült államok eredetileg azt vállalta, hogy fedezi a világszervezet működési költségeinek egynegyedét. korábban washington azzal fenyegetőzött, hogy még a mostaninál is kisebb összeget, mindössze hatvan millió dollárt hajlandó az ensz rendelkezésre bocsátani.

javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára egyelőre nem volt hajlandó kommentálni az amerikai döntést. korábban a főtitkár élesen bírálta washington magatartását, a költségvetési hozzájárulás csökkentésére irányuló lépéseit. ensz-források szerint a világszervezetnek legalább 120 millió dollár amerikai hozzájárulásra lenne szüksége ahhoz, hogy fedezni tudja költségvetési kiadásait.

az amerikai döntés hátterében anyagi és politikai okok egyaránt vannak. politikai téren mind az amerikai kormány, mind a törvényhozás egyre elégedetlenebb volt azzal, hogy a világszervezet sok esetben az egyesült államok politikáját bíráló, e politikát nem

egy esetben határozatokban is elítélő fórummá változott. ennek megfelelően a törvényhozás már korábban azzal fenyegette meg az ensz vezetést, hogy csökkenti a vállalt amerikai pénzügyi hozzájárulást. erre a kongresszus most formális lehetőséget is kapott, a költségvetési hiány csökkentését kötelezővé tevő törvény elfogadásával - ezen belül alaposan megkurtyították az ensz-nek szánt összegeket, mégpedig az ugynevezeti kassebaum-javaslat alapján. nancy kassebaum republikánus szenátor javaslatára a törvényhozás az összegek folyósítását az ensz „pénzgazdálkodási reformjától,, tette függővé. /folyt./

ki/hi nc
18.13 281086 1936

-.-

sk0044 4 230 mtik1048

rövid hírek

pakisztán - pokolgép

iszlámábád, 1986. október 28. /reuter/ - hat ember meghalt, 21 megsebesült kedden a pakisztáni pesavar városában egy pokolgép robbanása következtében. a szerkezet a város forgalmas bevásárló negyedében robbant egy üzlethelyiség előtt. az elkövetők kiléte egyelőre ismeretlen.

puerto rico - robbanások

san juan, 1986. október 28. /ap/ - két pokolgéprobbanás katonai létesítményeket rongált meg kedden puerto rico /az egyesült államok társult állama/ két városában, bayamónban és fajardóban. egy személy megsérült; az anyagi kár mértékéről nem érkezett jelentés. egy ismeretlen telefonáló a macheteros - a puerto rico függetlenségéért küzdő szervezet - nevében vállalta az akciókat.

albánia - földrengések

belgrád, 1986. október 28. /mti/ - hétfőn 23 óra 32 perc és kedd reggel nyolc óra között összesen nyolc földrengés rázta meg albánia északi részét. a földlökések ereje a crna gora-i székvárostól, titográdtól 70 kilométerre délre lévő epicentrumukban, a shkodrai-tó keleti partvidékén a mercalli-skálán 6-7, illetve 4-5 fokos volt - közölte a titográdi szeizmológiai intézet.

már-bg sa pi

18.22 281086 1176

sk0045 4 230 mtik1049

egyesült államok - ensz /2.rész/

washington már évek óta kifogásokat támaszt a világszervezet gazdálkodásával szemben és követeli annak felülvizsgálatát. ez meg is történt, s az ensz jelentős költségvetési csökkentéseket tervez, de erről a közgyűlés ülészakának kell majd később, várhatóan decemberben, döntenie. egy - magát megnevezni nem kívánó - amerikai diplomata most jelezte: a költségvetési hozzájárulás csökkentésével washington fokozni akarja a nyomást „a jelenleg folyamatban lévő és döntő fontosságú reformok elfogadása érdekében„. a közgyűlési ülészak elé terjesztendő javaslat nyomán egyebek között 15 százalékkal csökkentenék az ensz alkalmazottainak létszámát, megszüntetnének néhány fontos munkakört.

az amerikai kormány most jelezte: amennyiben az ensz elfogadja ezeket a reformokat, a washingtoni kormányzat hajlandó póttösszeget kérni a kongresszustól a világszervezet céljaira.

ki/hi nc
18.23 281086 0935

-.-

sk0046 4 230 mtik1050

európai biztonság - tanácskozás bécsben

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1986. október 28. /mti/ - „európai biztonság és együttműködés ma és holnap„ címmel kezdtek kedden tanácskozást az osztrák fővárosban. az ülést az európai biztonság és együttműködés - brüsszeli székhelyű - nemzetközi bizottsága hívta össze, neves közéleti személyiségek és nemzetközi szervezetek képviselőinek részvételével. a résztvevők nyugat- és kelet-európai államokból, valamint észak-amerikából érkeztek.

eugene j. carroll, amerikai nyugalmazott tengernagy, a washingtoni védelmi információs központ igazgatóhelyettese felszólalásában élesen bírálta a reagan-kormányt a katonai fölény megszerzésére irányuló politikáját, rámutatva: a „csillagháborus„ tervek megvalósítása nem jelent megbízható védelmet - ugyanakkor megakadályozza a hatékony fegyverzetkorlátozást. carroll, aki hat évig szolgált Európában és a nato nukleáris fegyvereiért felelt, határozottan sikraszállt a nukleáris fegyverkisérletek teljes megszüntetéséért. véleménye szerint a nukleáris fegyvereket mindkét

félnek maradéktalanul ki kell vonnia Európából s a jelenlegi katonai létszámnak a töredéke is elég lenne a biztonsághoz.

lev tolkunov, a szovjet legfelsőbb tanács szövetségi tanácsának elnöke részletesen ismertette a reykjavíki csúcstalálkozón előterjesztett szovjet javaslatokat, majd hangoztatta: a stockholmi találkozó pozitív tapasztalatai után a szovjetunió építő szellemet, konkrét eredményeket kíván a jövő héten kezdődő bécsi európai utótalálkozón. meg kell akadályozni, hogy az enyhülés ellenfelei a találkozót a szembenállás színhelyévé tegyék. a szovjetunió a gazdasági, a műszaki együttműködés fejlesztését, a megkülönböztetés felszámolását igényli, hivatkozik a szellemi csere növelésére és az átfogó nemzetközi együttműködésnek az emberi kapcsolatok, az emberi jogok területén, mondotta.

a bécsi eszmecsere az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának képviselői is részt vesznek.

ha/hi/jé nc
18.37 281086 2043

-.-

sk0047 4 230 mtik1051

leszerelés - nemzetbiztonsági tanács /1. rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1986. október 28. /mti/ - a the washington post keddi jelentése szerint az egyesült államok „széles körű leszerelési intézkedésekre„ tesz javaslatot a héten genfben. a javaslatokat a nemzetbiztonsági tanács hétfői ülése hagyta jóvá, reagan elnök személyes részvételével, s azok a lap közlése szerint „a reykjavíki tárgyalásokon előterjesztett amerikai álláspontnak„ felelnek meg.

a lap úgy értesült, hogy az amerikai tervezet változatlanul csupán a ballisztikus rakéták felszámolását irányozza elő s nem javasolja valamennyi nukleáris fegyver záros határidőn belül történő megsemmisítését. ugyancsak nem mutat változást a tervezet az űrfegyverkezési tervekkel illetően sem: washington csak azt vállalná, hogy tíz évig nem telepíti űrfegyvereit, de nem akarja korlátozni azok fejlesztését és az űrfegyverekkel végzendő kísérleteket.

a lap jelentése szerint az amerikai tervezet azt irányozza elő, hogy a két fél tíz év alatt számolja fel ballisztikus rakétáit, illetve európai közepes hatótávolságú nukleáris eszközeit. az

egyesült államok ezzel együtt vállalná, hogy ebben a tízéves időszakban megtartja a rakétaelhárító rendszerekről kötött salt-i-szerződés előírásait, de csupán abban az értelemben, hogy nem telepít ugynevezett űrvédelmi rendszereket, mint ismeretes, a szovjetunió által a tárgyalásokról közzétett ismertetések azt mutatják, hogy reagan eredetileg mindenfajta nukleáris fegyver megsemmisítéséről beszélt reykjavikban, most azonban csupán a ballisztikus rakéták megszüntetését akarja javasolni. ez azt jelentené, hogy mindkét fél nagyszámu nukleáris fegyvert tarthatna meg, köztük a manőverező robotrepülőgépeket és a nukleáris bombázókkal felszerelt hadászati bombázókat. az amerikai sajtó korábbi értékelése szerint ez katonai fölényt biztosítana az egyesült államok számára. /folyt./

ki/so nc
18.47 281086 1949

-.-

sk0048 4 230 mtik1052

pakisztán - awacs

iszlámábád, 1986. október 28. /ap/ - ziaul hakk pakisztáni elnök kedden kijelentette, hogy országának sürgősen szüksége van awacs rendszerű amerikai légtérelőző repülőgépekre, de azokat kizárólag pakisztáni személyzet működtethetné.

az elnök szerint pakisztánnak a repülőgépek főként az afgán-pakisztáni határ „védelméhez” kellene, de abban „nem érdekelt”, hogy számára - akár ideiglenes megoldásként - amerikai katonai repülőgépek végezzenek felderítő tevékenységet. ezzel ziaul hakk arra utalt, hogy caspar weinberger amerikai hadügyminiszter közelmúltbeli pakisztáni látogatásakor felajánlotta: az egyesült államok ideiglenesen awacs rendszerű gépeket bocsát iszlámábád rendelkezésére. újságíróknak nyilatkozva ziaul hakk elismerte, hogy jelenleg tárgyalások folynak washingtonnal az említett gépek vásárlásáról, de leszögezte, hogy pakisztán „nem bocsát más állam rendelkezésére támaszpontot”.

pakisztán tehát lényegében saját awacs-gépeket akar, s elképzelése szerint azokat pakisztániak kezelnék, hiszen már szereztek tapasztalatot korszerű amerikai harci gépek, így például f-16-os vadászgépek működtetésében. külföldi szakemberek segítségét csak a kiképzésben vennék igénybe - mondotta a pakisztáni elnök.

mi sa pi

18.49 281086 1285

sk0049 4 230 mtik1053

Leszerelés - nemzetbiztonsági tanács /2. rész/

a lap egyuttal azt az értesülést is közli, hogy george shultz amerikai és eduard sevardnadze szovjet külügyminiszter november 6-án találkozik majd bécsben, ahol mindketten részt vesznek az európai biztonsági és együttműködési konferencia utótalálkozásának megnyitásán. a két miniszter akár két megbeszélést is tarthat egymással az osztrák fővárosban.

ugyancsak a the washington post írja, hogy washingtonban hétfőn szovjet-amerikai megbeszélések kezdődtek azoknak a kétoldalu kapcsolatokkal összefüggő javaslatoknak a megvitatására, amelyekről a két ország reykjavikban elvben megegyezésre jutott, de amelyekről, a leszerelési kérdések megoldásának elmaradása miatt, nem született végső megállapodás. a nukleáris kísérletekkel foglalkozó szovjet és amerikai szakértők november 4-én genfben újítják fel tanácskozásukat.

ki/so nc
18.58 281086 0901

-.-

sk0050 4 230 mtik1054

nukleáris kísérletek - szovjet tudósok

washington, 1986. október 28. /mti/ - az amerikai kormány továbbra sem járul hozzá ahhoz, hogy szovjet tudósok a helyszínen vizsgálják meg az amerikai nukleáris kísérletek ellenőrzésének műszaki feltételeit. a szovjetunió tudományos akadémiajának szakértői azonban novemberben az egyesült államokba látogatnak, hogy a természeti erőforrások védelmi tanácsának képviselőivel együtt megtárgyalják ellenőrző műszerek elhelyezésének lehetőségét. mint ismeretes, a két szervezet közötti megállapodás alapján amerikai tudósok már elhelyezték ellenőrző műszereiket a szovjetunió legfőbb nukleáris kísérleti telepe, a szemipalatyinszki közelében. az amerikai tudósok felkereshették a szovjet moratórium következtében használaton kívül helyezett telepet.

az amerikai kormányzat csak azzal a feltétellel járult volna hozzá a szovjet szakértők helyszíni látogatásához, ha a küldöttség jelen lett volna egy amerikai nukleáris fegyverkísérleten és

tárgyalásokat folytatott volna kormányzati szervekkel a kísérletek ellenőrzésének módszereiről. a szovjet tudósok véleménye szerint egy ilyen lépés mintegy hivatalosan szentesítette volna az amerikai nukleáris fegyverkísérletek folytatását, holott a szovjetunió a robbantások teljes megszüntetését javasolja.

ki/so nc
19.20 281086 1317

-. -

sk0051 4 230 mtik1055

Libanon - palesztinok /1.rész/

fodor györgy, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1986. október 28. /mti/ - bejrutban kedden széles körű tárgyalások kezdődtek a dél-libanonban folyó palesztin-amal háboruszkodás megszüntetéséről. a libanoni baloldali pártok és szervezetek - szíria szövetségesei - a kezdeti tanácsstalanság után az amal-mozgalom vezetője, nabin berri mellé álltak. véleményüket huszeini, a parlament elnöke így foglalta össze: szó sem lehet palesztin katonai autonómiáról libanonban.

a keddi tanácskozásra nabin berri lakásán, bejrutban került sor, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a szaida környékén vasárnap este költött tüzszünet megszegése csak idő kérdése. a tanácskozáson jelen volt valid dzsumblatt, a haladó szocialista párt elnöke is, aki a háboruszkodást nemzeti katasztrófának nevezte. dzsumblatt vasárnap hosszas megbeszélést folytatott a bejruti szovjet nagykövettel, majd damaszkuszban abdel halim haddam alelnökkel és hikmat sehabival, szíriai vezérkari főnökkel tárgyalt.

a vasárnapi tüzszünet egyik alapvető elemét, az amal-fegyveresek és a palesztinok szétválasztását, nem sikerült megvalósítani. az ütköző erő a szaidai székhelyű nasszerista szervezet fegyvereseiből állna - egyértelmű azonban, hogy a kislétszámú csoport képtelen erre a feladatra és keddig nem is tudta elfoglalni kijelölt állásait.

vita folyik arról, hogy ezen az újabb libanoni fronton hol húzódjék a demarkációs vonal. a palesztinok megtartani, az amal-mozgalom pedig visszahódítani szeretné állásait.

a háboruszkodás újabb fordulója pénteken kezdődött, amikor a szaida melletti palesztin táborok fegyveresei nagyszabású támadást intéztek az amal állásai ellen, megtorlásul a tyr környéki palesztin tábor, rasididze ostromáért.

szaida környékén az arafathoz hű erők vannak túlnyomó többségben. musztafa szaad, a nasszeristák vezére - a lakosság többségéhez hasonlóan - jasszer arafatnak, a pfsz vezetőjének híveihez tartozik. a palesztin nemzeti megmentési front /pnmf/, amely az arafattal szembenálló, szíriával szövetséges palesztin csoportokat tömöríti, a szaida melletti akciótól elhatárolta magát, bár korábban a tyr környéki háboruszkodás miatt hevesen támadta az amal-mozgalmat. /folyt./

fg/hi/jé nc
19.32 281086 2257

-. -

sk0052 4 230 mtik1056

Libanon - palesztinok /2.rész/

az arafattal szövetséges palesztin erők falvakat foglaltak el és jelentős területeket vontak ellenőrzésük alá. a hétfőgőn kirobbant harcoknak eddig legkevesebb 40 ember esett áldozatul, a sebesültek száma meghaladja a 100-at.

az amal-mozgalom kedden közleményben jelentette, hogy khalde magasságában, bejruttól egy ugrásnyira, izraeli hadihajók jelentek meg a tengeren és libanon légterében izraeli helikopterek cirkálnak.

a dél-libanonban folyó események azt bizonyítják, hogy a palesztinok fegyveres jelenléte változatlanul ténykérdés. bejruti hírmagyarázók arra is rámutatnak, hogy erőpróbáról van szó: jasszer arafat hívei és a szíriával szövetséges palesztinok libanonban óhajtták eldönteni, hogy ki képviseli a palesztin ügyet.

nabin berri, az amal vezetője kemény nyilatkozatot intézett a palesztinokhoz, arafat híveihez és ellenfeleihez egyaránt. kijelentette: ez a föld a miénk, libanonban a döntéseket a libanoniak hozzák, nem engedjük senkinek, hogy dél-libanont bárki saját játszójához használja fel.

a keddi bejruti tanácskozás, amelyen dzsumblatt és berri mellett részt vettek a libanoni baloldali erők vezetői és szíriai megfigyelők, arafat-ellenes döntést hozott és teljes támogatást ígért a palesztin nemzeti megmentési frontnak. egyelőre kérdés, hogy a háboruszkodást miként lehet megszüntetni.

1986.10.28.

a libanoni-palesztin probléma lényege részben az, hogy a palesztinok követelik jogukat az izrael elleni fegyveres harchoz - ennek a jognak azonban, az államgépezet felbomlása miatt, csak libanonban tudnak érvényt szerezni. sziria sem engedi meg, hogy területén a palesztinok „katonai autonómiát,, élvezzenek.

fg/hi/jé nc

19.43 281086 1718

-.-

sk0053 4 230 mtik1057

rogers-nyilatkozat

münchen, 1986. október 28. /mti-dpa/ - bernard rogers, a nato európai haderőinek főparancsnoka szerint az európába telepített közepes hatótávolságú atomrakétákkal kapcsolatos esetleges megállapodásnak együtt kell járnia a rövid hatótávolságú atomrakéták és a hagyományos fegyverek kiegyensúlyozott és ellenőrizhető csökkentésével.

a quick című müncheni hetilapnak adott nyilatkozatában a magas rangú nato-tisztségviselő azzal indokolta e kérdések összekapcsolását, hogy „rövid hatótávolságú rakétáik révén a szovjetek nagy pontossággal juttathatnának célba akár hagyományos robbanótölteteket, s ezáltal csapást mérhetnének a nato nyugat-európai rakétaindító-állásaira, repülőtereire és utánpótlási vonalaira,,.

a nyugatnémet dpa hírügynökség által kedden ismertetett interjúban rogers azt szorgalmazta, hogy a nyugat-európai nato-tagállamok „nézzenek megfelelő védelem után e rakéták ellenében, ha nem sikerülne megállapodni azok felszámolásában,,. rogers felfogása szerint a rövid hatótávolságú rakéták elleni védelem kiépítése közben - ha erre sor kerül - folyamatosan fel kellene használni a reagan-kormány űrfegyverkezési programjának kutatási eredményeit és technológiai tapasztalatait.

mint ismeretes, miheil gorbacsov, az szkp kb főtitkára ronald reagan amerikai elnökkel tartott reykvíki találkozásán javasolta, hogy semmisítsék meg az összes, Európában telepített szovjet és

1986.10.28.

amerikai közepes hatótávolságú rakétát. ezzel egyidejűleg bejelentette: a szovjetunió kész befagyasztani 1000 kilométernél kisebb hatótávolságú rakétái számát, és tárgyalásokat kezdeni ezek további sorsáról.

bg sa pi

19.48 281086 1665

-.-

sk0054 4 230 mtik1058

nszk-francia csucs - vége

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1986. október 28. /mti/ - széles körű kulturális együttműködést szorgalmazó közös nyilatkozat közzététele után kedden majna-frankfurtból hazautazott francois mitterrand francia köztársasági elnök. a helmut kohl kancellárral való csúcstalálkozó eredményeképpen kiadott nyilatkozatban a felek mindenekelőtt az ifjúsági csere bővítését ösztönzik, amely már eddig is összesen 5 millió fiatal kölcsönös látogatását tette lehetővé.

bonn és párizs elő kívánja mozdítani azt is, hogy minél több francia és nyugatnémet diák tehessen szert gyakorlati nyelvismeretekre egymás országában. a nyilatkozat hírül adja azt a megállapodást is, amely szerint a felek 1987 tavaszáig pontos formába öntik elképzeléseiket egy közös tévéprogram sugárzására vonatkozóan. a művészeti-művelődési együttműködés fellendítését szolgálja, hogy neves kulturális személyiségek részvételével létrehozzák a nyugatnémet-francia kulturális tanácsot.

nyugatnémet részről bejelentették, hogy a nyugatnémet ipar és a nyugatnémet kutató intézetek megfelelő érdeklődése esetén az nszk harminc százalékkal kíván részesedni a 107 millió márkás hermes űrkompprogramban. heinz riesenhuber kutatási miniszter közlése szerint az nszk 1987-ben kíván véglegesen dönteni arról, hogy közreműködik-e az egymással szorosan összefüggő hermes-colombus-ariane 5-programban.

wörner és giraud hadügyminiszterek kutatási és technológiai megállapodást írt alá a hadiipari együttműködés előmozdítása céljából. ennek értelmében a felek kölcsönösen igénybe vehetik nemzeti kutatókapacitásukat, és közös kutatócsoportokat alakítanak. ezzel az a céljuk, hogy hatékonyabban sáfárkodjanak országaik anyagi eszközeivel és kutatópotenciáljával.

fn/hi nc
20.01 281086 1797

-. -

sk0055 4 230 mtik1059

speakes - csernisev

moszkva, 1986. október 28. /taszsz/ - washington továbbra is arra törekszik, hogy elferdítse mihail gorbacsov és ronald reagan reykjaviki állásfoglalásait - írja keddi kommentárjában vlagyimir csernisev, a taszsz szovjet hirügynökség katonai szemleirója. csernisev ezzel összefüggésben utal larry speakesnek, a fehér ház szóvivőjének arra a hétfőn tett kijelentésére, amely szerint az izlandi fővárosban az amerikai küldöttség elvetette azt a szovjet javaslatot, hogy tíz éven belül számolják fel az összes hadászati támadófeegyvert, mivel az amerikai ajánlat - larry speakes szerint - csak a ballisztikus rakétákra vonatkozott.

a javaslatnak ilyen értelmezése nem felel meg a valóságnak - állapítja meg vlagyimir csernisev. valójában reykjavikban az egyesült államok elnöke egyetértett mihail gorbacsov érvelésével a hadászati fegyverek problémájának radikális megoldását illetően. ez a megegyezés a ballisztikus rakéták mellett más veszélyes atomfegyverek megsemmisítését is tartalmazta volna. csernisev emlékeztet arra is, hogy ronald reagan nem ellenezte a kérdés még szélesebb megközelítését sem, s értesre adta: nem utasítaná el azt a javaslatot, hogy két ötéves szakasz alatt megsemmisítsék az összes nukleáris fegyverrendszert. ezzel összefüggésben az amerikai elnök kifejtette: ha megegyezés születik arról, hogy „egy tíz éves szakasz végére felszámolják az összes nukleáris fegyvert,, akkor ezt a megegyezést át lehet adni a genfben tárgyaló szovjet és amerikai küldöttségeknek.

az amerikai félnek az összes nukleáris fegyverrendszer felszámolását tartalmazó megegyezésre való készségét támasztotta alá george shultz amerikai külügyminiszter reykjaviki sajtóértekezletén, majd október 14-én a kongresszus előtt elmondott beszédében is - írja kommentárjában a taszsz szemleirója.

most azonban washingtonban hátramenetbe kapcsolnak, igyekeznek elhatárolni magukat mindattól, ami reykjavikban történt - állapítja meg vlagyimir csernisev.

ri sa pi

20.02 281086 2009

-. -

sk0056 4 230 mtik1060

a szerkesztőségek tájékoztatására!

shultz-sevardnadze - geraszimov

moszkva, 1986. október 28. /mti/afp/upi/ - gennagyij geraszimov szovjet külügyminisztériumi szóvivő keddi sajtóértekezletén hangsúlyozta, hogy „folytatni kell a reykjavikban megkezdett megbeszéléseket,, a jövő héten bécsben kezdődő európai utókonferencia alkalmával. a szóvivő elmondta, hogy eduard sevardnadze szovjet és george shultz amerikai külügyminiszter külön két megbeszélést is tart a bécsi találkozó idején. a megbeszélések kiváló alkalmat kínálnak arra, hogy a külügyminiszterek tisztázzák a reykjaviki csúcstalálkozó után felmerült félreértéseket - mondotta a szovjet szóvivő. geraszimov kijelentette, hogy a csúcstalálkozón megkezdett ügyet folytatni kell, mert reykjavik nagy reményeket ébresztett. „ha most megállnánk, tétlenek maradnánk, azt kockáztatnánk, hogy elveszítjük a lendületet. ha a bécsi fórum nem létezne, ki kellene találunk,, - jegyezte meg a szóvivő.

sn mi pi

20.13 281086 1025

-. -

sk0057 4 230 mtik1061

rövid hírek

ausztrál-lengyel külügyi

varsó, 1986. október 28. /mti/ - a kétoldalu kapcsolatok fejlődéséről és a gazdasági együttműködés bővítéséről állapotodott meg canberrában marian orzechowski lengyel és william hayden ausztrál külügyminiszter. orzechowski, aki hétfőn fejezte be egy hetes ausztráliai látogatását, találkozott robert hawke miniszterelnökkel és megbeszéléseket folytatott az ausztrál kormány több tagjával. a lengyel külügyminiszter, aki átadta kormányfője meghívását az ausztrál miniszterelnöknek, továbbutazott a fülöp-szigetekre.

nemzetközi irótalálkozó

szófia, 1986. október 28. /mti/ - nemzetközi irótalálkozó kezdődött kedden szófiában „a béke - bolygónk reménysége,„ jelmonddal. a háromnapos találkozó teljes és szekcióülésein több mint 60 ország mintegy 200 írója, költője, irodalmára vesz részt. jelen van a találkozon a magyar írók szövetségének küldöttsége.

templomátadás

peking, 1986. október 28. /mti/ - kedden ünnepélyesen átadták peking déli körzetében az ujjászentelt szent teréz templomot a katolikus egyház képviselőinek. a templomot, amelyet 1958 óta iskola céljára használtak, előzőleg tatarozták a kínai kormány költségén. ez volt a negyedik katolikus templom, amelyet visszaadtak az egyháznak, azóta, hogy a „kulturális forradalom,„ évtizedében minden templomot bezártak a kínai fővárosban. jelenleg mintegy 30 ezer katolikus hívőt tartanak nyilván pekingben.

liszt-emléktábla

london, 1986. október 28. /mti/ - liszt-emléktáblát lepleztek le kedden londonban, a great marlborough street 18. szám alatti beton- és üvegpalatán. a modern épület helyén állt 1962-ig az erard zongorakészítő család háza, amelynek liszt ferenc 1840-41-ben a vendége volt. a liszt-év alkalmából állított emléktábla a magas épületnek arra a pontjára került, ahol valaha, az erard-házon a zeneköltő relief-szobra volt. az emléktáblát terence mallison asszony, a westminster városnegyed polgármestere leplezte le domokos mátyás londoni magyar nagykövet jelenlétében. az ünnepségen ott volt eva wagner-pasquier, liszt úkunokája, továbbá vernon g. w. harrison, a brit liszt társaság elnöke, robert mudd, az angol-magyar parlamenti csoport tagja, valamint a brit társadalmi és zenei élet számos képviselője.

zse/hi-ti-éb/hl-kt/so gd sa pi

20.17 281086 2317

--

sk0058 4 230 mtik1062

radzsiv gandhi - pakisztán

rácz péter, az mti tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1986. október 28. /mti/ - indiának nincs birtokában atomfegyver - erősítette meg kedden katonatisztek előtt mondott beszédében radzsiv gandhi kormányfő. ám a pakisztáni nukleáris programra célozva hozzáfűzte, hogy országa kénytelen lesz felülvizsgálni védelmi politikáját, ha a határ másik oldalán megjelennek az atomfegyverek.

az indiai miniszterelnök egy másik közlése szerint kormányának bizonyítékai vannak arra, hogy pakisztán segítséget nyújt a szikh terroristák kiképzéséhez. a pandzsábi helyzetről szólva a kormányfő azt mondta, hogy a hatóságok erélyes fellépései a terroristákkal szemben már hoztak eredményeket, van kilátás az erőszak rendőri és politikai eszközökkel történő megfékezésére.

az elmúlt huszonnégy órában pandzsábban kilenc embert öltek meg szikh fegyveresek. az újabb gyilkosságok kiélezték a légkört, a hindu és szikh közösség egyes fanatikus csoportjai mozgolódni kezdtek.

rp/bx nc
20.18 281086 1023

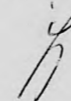
--

sk0059 4 230 mtik1063

sevardnadze - iráni nagykövet

moszkva, 1986. október 28. /taszsz/ - eduard sevardnadze szovjet külügyminiszter kedden moszkvában fogadta nasszer heirani novbarit, irán moszkvai nagykövetét. a találkozót a diplomata kérte.

a megbeszélésen a két ország kapcsolatait érintő több kérdésről volt szó. sevardnadze felhívta az iráni diplomata figyelmét a reykvjavíki csucstalálkozó eredményeire és az ott előterjesztett új konstruktív szovjet javaslatokra, amelyek megvalósításával jelentős változás következne be a nemzetközi kapcsolatok fejlődésében és megszűnne a világ nukleáris fegyverektől való fenyegetettsége.

megerősítette a szovjetunió óhaját, hogy a hetedik éve tartó iraki-iráni fegyveres konfliktusnak minél hamarabb véget vessenek és azt békés, politikai eszközökkel rendezzék.

gd sa pi

20.23 281086 0826

.-

sk0060 4 230 mtik1064

ensz - 1. számú bizottság

new york, 1986. október 28. /taszsz/ - az ensz-közgyűlés 1. számú bizottságában magyarország, az ndk, kuba és románia képviselői kedden határozattervezetet nyújtottak be, amelyben javasolják: az államok vállaljanak kötelezettséget arra, hogy nem alkalmaznak elsőként atomfegyvert. eddig két atomhatalom - a szovjetunió és kína - kötelezte el magát e lépés mellett, amely az egyik legsürgetőbb döntést jelenti a nukleáris fenyegetés csökkentése felé vezető úton.

a leszerelési hét alkalmából az 1. számú bizottságban tartott keddi ünnepélyes ülésen a felszólalók szorgalmazták a nukleáris leszerelést, s az ürfegyverkezés megelőzését előmozdító radikális intézkedések meghozatalát. az ensz főtitkára, a bizottság elnöke, valamint a regionális csoportok képviselői hangsúlyozták, hogy az emberiség előtt ma nem áll fontosabb feladat, mint az értelmetlen fegyverkezési verseny megállítás. a szocialista országok nevében anatólij gurinovics, beloruszlia külügyminisztere leszögezte: a szocialista közösség párbeszédre és megegyezésre törekszik.

mi sa pi

20.27 / 281086 1104

.-

sk0061 4 230 mtik1065

volt ss-altiszt-bünper az nszk-ban

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

wuppertal, 1986. október 28. /mti/ - összesen hatvan, közöttük magyar, izraeli, amerikai és holland tanut szeretne kihallgatni az nszk-beli wuppertal törvényszékének esküdtbirósága, amely kedden kezdte meg a 65 éves gottfried weise, volt ss-tizedes bünperét. a vádirat szerint, amelyet röselér főállamügyész, a koncentrációs táborokban elkövetett náci tömeggyilkosságok feltárására alakult kölni központ vezetője ismertetett, weise 1944-ben az auschwitz haláltáborban kegyetlen módon meggyilkolt hat foglyot. más szerencsétleneket, szintén főleg zsidókat, állandó testi-lelki gyötrelmeknek vetett alá.

weise önként jelentkezett a waffen-ss-be, majd súlyos harctéri sebesülése és felépülése után került a megsemmisítő táborba. itt - a tárgyaláson felolvasott nyilatkozata szerint - „gazdasági tevékenységet,, folytatott, raktárosként dolgozott, bár elismerte, hogy „nagyobb büntetés kényszerű kiszabásának megelőzése végett,, bántalmazott foglyokat. a háboru után átmenetileg a náci háborus bűnösök hamburg melletti táborában volt. később azonban büntetlennek minősítették.

wilfried klein, az esküdtbiróság elnöke elmondta, hogy weise neve először az auschwitz haláltábor őrszemélyzetének 1965-ös, majna-frankfurti perében bukkant fel. akkor nem gyűlt össze a vádemeléshez szükséges bizonyító anyag. miután azonban hosszú évek múltán egy másik tanu is jelentkezett, 1982-ben megindulhatott az eljárás. weiset 1985-ben őrizetbe vették, jelenleg óvadék ellenében szabadlábban van.

az elnök kijelentette: ez a tárgyalás is azt a célt szolgálja, hogy ne merülhessenek feledésbe a náci gaztettek. egyben idézte richard von weizsäckernek, az nszk elnökének 1985. május 8-án a szövetségi gyűlés, a bundestag fórumán elhangzott szavait: aki szemet huny a múlt felett, az vak a jelenkorral szemben is. emlékezés nélkül nincs megbékélés.

az mti tudósítójának a wuppertali esküdtszék köreiben hangsúlyozták, hogy a per kimenetele szempontjából nagyon fontosnak tartják a külföldön élő tanuk megjelenését.

fn/so nc
20.36 / 281086 2131

.-

sk0062 4 230 mtik1066

egyesült államok - leszerelés - 2.

washington, 1986. október 28. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szóvivője kedden megerősítette a the washington post jelentését és közölte, hogy az amerikai kormány megadta az új tárgyalási utasításokat a genfi szovjet-amerikai megbeszéléseken résztvevő küldöttségnek. charles redman szóvivő azt mondta, hogy az amerikai javaslatok egyeznek azokkal, amelyeket reagan elnök reykjavikban terjesztett elő, de nem tért ki arra, hogy reagan akkori kijelentései és a mostani javaslat között van-e különbség a nukleáris fegyverek kérdésében.

redman azt is elmondotta, hogy shultz külügyminiszter november 4-én utazik bécsbe, az európai biztonsági és együttműködési konferencia résztvevőinek utótalálkozójára. shultz az osztrák fővárosban találkozik majd a nato-tagállamok külügyminisztereivel. mint a szóvivő közölte, a miniszternek „szándékában áll, „találkozni szovjet kollégájával, eduard sevardnadzével. a várható tárgyalás részleteiről redman nem adott tájékoztatást, de utalt arra, hogy a miniszterek a reykjaviki csúcstalálkozón felmerült témákkal foglalkoznak majd.

a washingtoni külügyminisztérium egyébként bejelentette, hogy kedden az amerikai fővárosban megbeszélések kezdődtek a szovjetunió és az egyesült államok között a világűr békés kihasználásának megvalósításában lehetséges együttműködés kérdéseiről. a minisztérium szóvivője nem részletezte, milyen témákkal foglalkoznak majd, de utalt arra, hogy szó lehet együttműködési megállapodásokról. korábban a szovjetunió és az egyesült államok között igen eredményes volt az űrkutatási együttműködés, az erre vonatkozó szerződést azonban washington korábban nem újította meg.

ki/so pi

20.37 281086 1717

--

sk0063 4 230 mtik1067

nagy-britannia-szírIA - bejrutból nézve

fodor györgy, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1986. október 28. /mti/ - szírIA jelentős eredményként könyvelheti el, hogy az egk tagállamai nem csatlakoztak a damaszkusz ellen szankciókat követelő nagy-britanniához - továbbra is bizonytalan azonban, hogy az ügynek miféle következményei lesznek a közel-keleten, mondották kedden libanoni hírmagyarázók. véleményük szerint a dél-libanonban folyó palesztin-amal háboruszkodás jó ürügyet kínálhat izraelnek a beavatkozásra, amely ezuttal libanonban lévő szírIAi célpontok ellen is irányulhat.

háfez asszad szírIAi államfő hétfőn „kolonialista reagálásnak, „minősítette london vádaskodásait, a diplomáciai kapcsolatok megszakítását. a szírIAi baath-párt, amelynek élén ugyancsak háfez asszad áll, emlékeztetőt juttatott el a baráti pártokhoz, szervezetekhez és mozgalmakhoz, amely a szírIAi álláspontot részletezi és elítéli nagy-britannia magatartását.

london pénteken szakította meg kapcsolatait damaszkusszal, mert azzal vádolta szírIát, hogy segítséget nyújtott nezar hindavi jordániai állampolgárnak, akit egy repülőgép felrobbantásának kísérletéért 45 évi börtönre ítélték.

az egk-országok képviselőinek luxemburgi ülésén azonban nyugat-európai országok vonakodtak ellenlépéseket tenni szírIával szemben. damaszkusz és nyugat-európa kapcsolatainak jövője azonban változatlanul bizonytalan.

bejruti értékelések szerint szírIA úgy döntött, hogy a történetekre óvatos diplomáciával, nem pedig újabb megtorló intézkedésekkel reagál.

libanonban rámutatnak arra, hogy az arab országok igen tartózkodóan álltak ki szírIA mellett. szírIA, amely az arab világban libiával együtt iránt támogatja irak ellen, az elmúlt években bizonyos fokig elszigetelődött az arab országoktól. a damaszkuszhoz közel álló bejruti asz-szafir című lap egyenesen „gyanusnak, „nevezte a szírIA elleni kampányt övező „arab csendet, „/folyt./

fg/hi nc
20.49 281086 1969

--

sk0062 4 230 mtik1066

egyesült államok - leszerelés - 2.

washington, 1986. október 28. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szóvivője kedden megerősítette a the washington post jelentését és közölte, hogy az amerikai kormány megadta az új tárgyalási utasításokat a genfi szovjet-amerikai megbeszéléseken résztvevő küldöttségnek. charles redman szóvivő azt mondta, hogy az amerikai javaslatok egyeznek azokkal, amelyeket reagan elnök reykjavikban terjesztett elő, de nem tért ki arra, hogy reagan akkori kijelentései és a mostani javaslat között van-e különbség a nukleáris fegyverek kérdésében.

redman azt is elmondotta, hogy shultz külügyminiszter november 4-én utazik bécsbe, az európai biztonsági és együttműködési konferencia résztvevőinek utótalálkozójára. shultz az osztrák fővárosban találkozik majd a nato-tagállamok külügyminisztereivel. mint a szóvivő közölte, a miniszternek „szándékában áll,„ találkozni szovjet kollégájával, eduard sevardnadzével. a várható tárgyalás részleteiről redman nem adott tájékoztatást, de utalt arra, hogy a miniszterek a reykjaviki csúcstalálkozón felmerült témákkal foglalkoznak majd.

a washingtoni külügyminisztérium egyébként bejelentette, hogy kedden az amerikai fővárosban megbeszélések kezdődtek a szovjetunió és az egyesült államok között a világűr békés kihasználásának megvalósításában lehetséges együttműködés kérdéseiről. a minisztérium szóvivője nem részletezte, milyen témákkal foglalkoznak majd, de utalt arra, hogy szó lehet együttműködési megállapodásokról. korábban a szovjetunió és az egyesült államok között igen eredményes volt az űrkutatási együttműködés, az erre vonatkozó szerződést azonban washington korábban nem újította meg.

ki/so pi

20.37 281086 1717

--

sk0063 4 230 mtik1067

nagy-britannia-szírIA - bejrutból nézve

fodor györgy, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1986. október 28. /mti/ - szírIA jelentős eredményként könyvelheti el, hogy az egk tagállamai nem csatlakoztak a damaszkusz ellen szankciókat követelő nagy-britanniához - továbbra is bizonytalan azonban, hogy az ügynek miféle következményei lesznek a közel-keleten, mondták kedden libanoni hírmagyarozók. véleményük szerint a dél-libanonban folyó palesztin-amal háboruszkodás jó ürügyet kínálhat izraelnek a beavatkozásra, amely ezuttal libanonban lévő szírIAi célpontok ellen is irányulhat.

háfez asszad szírIAi államfő hétfőn „kolonialista reagálásnak,„ minősítette london védaskodásait, a diplomáciai kapcsolatok megszakítását. a szírIAi baath-párt, amelynek élén ugyancsak háfez asszad áll, emlékeztetőt juttatott el a baráti pártokhoz, szervezetekhez és mozgalmakhoz, amely a szírIAi álláspontot részletezi és elítéli nagy-britannia magatartását.

london pénteken szakította meg kapcsolatait damaszkusszal, mert azzal vádolta szírIát, hogy segítséget nyújtott nezar hindavi jordániai állampolgárnak, akit egy repülőgép felrobbantásának kísérletéért 45 évi börtönre ítélték.

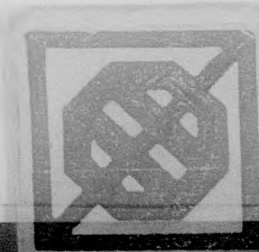
az egk-oroszágok képviselőinek luxemburgi ülésén azonban a nyugat-európai országok vonakodtak ellenlépéseket tenni szírIával szemben. damaszkusz és nyugat-európa kapcsolatainak jövője azonban változatlanul bizonytalan.

bejruti értékelések szerint szírIA úgy döntött, hogy a történetekre óvatos diplomáciával, nem pedig újabb megtorló intézkedésekkel reagál.

libanonban rámutatnak arra, hogy az arab országok igen tartózkodóan álltak ki szírIA mellett. szírIA, amely az arab világban libiával együtt iránt támogatja irak ellen, az elmúlt években bizonyos fokig elszigetelődött az arab országoktól. a damaszkuszhoz közel álló bejruti asz-szafir című lap egyenesen „gyanusnak,„ nevezte a szírIA elleni kampányt övező „arab csendet,„/folyt./

fg/hi nc
20.49 281086 1969

--

sk0064 4 230 mtik1068

nagy-britannia-szírnia-bejrutból nézve /2. rész/

szírnia libanoni szövetségesei keményen elítélték a brit intézkedéseket. franszije volt államfő követelte, hogy libanon szakítsa meg kapcsolatait nagy-britanniával, a libanoniak pedig bojkottálják az amerikai és brit árucikkeket.

a közel-keleti, a libanoni helyzet alakulása szempontjából döntő, hogy minden fél - izrael is - óvakodjék az elsietett, meggondolatlan lépésektől. szírnia az önmérséklet mellett döntött - ez derült ki faruk as-saraa külügyminiszternek a cbs amerikai tévéállomás számára adott nyilatkozatából. ezért veszélyes ariel saron izraeli kereskedelmi és iparügyi miniszternek az a nyilatkozata, amely szerint szírnia ellen katonai akciót kell indítani - „ha szükséges,..

fg/hi/jé nc
20.54 281086 0776

--

sk0065 4 230 mtik1069

kiegészítés MTIK1046-hoz

marjai józsef kedden este visszaérkezett budapestre. a ferihegyi repülőtéren fogadására megjelent borisz sztukalin, a szovjetunió budapesti nagykövete.

pi
20.57 281086 0201

--

sk0066 4 230 mtik1070

kinai vezetők nyilatkozatai

peking, 1986. október 28. /mti/ - teng hsziào-ping, kína vezető politikusa kedden kijelentette, hogy kína támogatja a párbeszédet és ellene van a konfrontációnak. a tárgyalás mindig jobb, mintha a felek nem állának szóba egymással, s az enyhülés jobb, mint a feszültség - mondotta teng hsziào-ping azon a találkozón, amelyet a hivatalos látogatáson pekingben tartózkodó steingrimur hermannsson izlandi miniszterelnökkel tartott.

a kínai parlament épületében lezajlott találkozón teng hsziào-ping, a kínai kommunista párt központi tanácsadó bizottságának elnöke hangoztatta, hogy a világ népeinek túlnyomó többsége békére vágyik. bárki, aki háborút indít, biztos lehet benne, hogy nem talál támogatásra, még szövetségeseinek részéről sem. éppen ezért, van remény a békére. a béke fenntartása érdekében azonban fel kell lépni a hegemonizmus ellen - mondta a kínai vezető.

találkozott és megbeszélést folytatott az izlandi miniszterelnökkel li hszièn-nien, a kínai népköztársaság elnöke is. a találkozón teng hsziào-pinghez hasonlóan kifejtette, hogy a kínai nép, a világ népeivel egyetértésben a béke és a fejlődés mellett foglal állást. a kínai nép szintén reméli, hogy az egyesült államok és a szovjetunió komoly tárgyalásokat folytat egymással, s ezeken a tárgyalásokon olyan eredmény születik, amely lehetővé teszi a világ népei számára a megkönnyebbülést.

eb/bx nc
20.58 281086 1428

--

sk0067 4 230 mtik1071

irak-irán - harcok, hadifoglyok 2.

szirusz naszeri, az iráni külügyminisztérium nemzetközi szervezetekkel foglalkozó osztályának vezetője kedden genfben sajtóértekezleten jelentette be, hogy a nemzetközi vöröskereszt ezentul ismét ellenőrizheti iránban az iraki hadifoglyok fogva tartásának körülményeit. a vöröskereszt 1984 októberében függesztette fél tevékenységét iránban, mert a teheráni kormány azzal vádolta, hogy hamis információkat közölt az iraki hadifogolytáborokban uralkodó állapotokról.

mi sa pi

21.05 281086 0531

sk0068 4 230 mtik1072

kiegészítés mtik 1050-es hírünkhöz

bécs, 1986. október 28. /mti/ - az „európai biztonság és együttműködés ma és holnap,, című tanácskozás az osztrák fővárosban befejeződött.

na nc

21.08 281086 0202

-.-

sk0069 4 230 mtik1073

egyesült államok - sziria

washington, 1986. október 28. /taszsz/ - az egyesült államok további „politikai, diplomáciai és gazdasági lépéseket,, fontolgat sziria ellen - jelentette be kedden larry speakes, a fehér ház szóvivője. nem bocsátkozott részletekbe, de azt mondta, hogy a kormányzat több „lépésvariációból,, választhat. az egyesült államok október 24-én már diplomáciai demarsot intézett sziriához, hazarendelte damaszkuszból nagykövetét. a fehér ház egyidejűleg teljes támogatásáról biztosította nagy-britannia provokatív akcióját, nevezetesen, hogy megszakította sziriához fűződő diplomáciai kapcsolatait. mint amerikai hivatalos személyiségek kijelentéseiből kitűnik, a washingtoni kormányzat arra törekszik, hogy a közeli jövőben fokozza a nyomást európai szövetségeseire, szigorubb sziria-ellenes intézkedéseket követelve tőlük.

sa pi

21.23 281086 0871

-.-

sk0070 4 230 mtik1074

kohl - mitterrand - sajtóértekezlet

kiegészítés az mtik 1058-as hírhez

frankfurt, 1986. október 28. /reuter/ - helmut kohl és francois mitterrand kedden közös sajtóértekezletet tartott, s ezen azt hangoztatták, hogy az amerikai közepes hatótávolságú rakéták esetleges eltávolítása Európából „csökkentené országuk biztonságát,, , ha e lépés nem járna együtt a szovjet hagyományos fegyveres erők „förlényének,, megszüntetésével.

a francia államfő és a nyugatnémet kancellár - arról az eshetőségről beszélve, hogy a szovjetunió és az egyesült államok megállapodhat európai telepítésű közepes hatótávolságú rakétáinak felszámolásában - egyetértett, hogy e rakéták leszerelésének kérdését a hadászati és a rövid hatótávolságú atomeszközök, valamint a hagyományos fegyveres erők ügyével összefüggésben kell vizsgálni.

helmut kohl elmondotta, hogy a kétnapos frankfurti találkozón tájékoztatta közelmúltbeli washingtoni megbeszéléseiről mitterrand elnököt és jacques chirac francia kormányfőt. kohl úgy vélekedett, hogy a nyugat-európai országoknak érvényesíteniük kell „saját biztonsági érdekeiket,, a washingtonnal a közeljövőben esedékes tárgyalásaikon, mert - mint mondotta - „nem szabad megengedni, hogy az egyesült államok biztonsági érdekei elváljanak nyugat-európa biztonsági érdekeitől,,. „ezért franciaországnak és az nszknak hatékony konzultációkat kell folytatnia, s ezekbe be kell vonniuk nagy-britanniát és a többi nyugat-európai országot is,, - jelentette ki a nyugatnémet kormányfő.

bg sa pi

21.26 281086 1545

-.-

sk0071 4 230 mtik1075

pasqua - merényletek

London, 1986. október 28. /afp/ - Charles Pasqua francia belügyminiszter kijelentette, hogy a párizsi kormánynak meggyőződése: közvetlenül egyetlen arab államnak sincs köze a franciaország ellen irányuló terrorista merényletekhez.

Mint az al-Madzsallah című, Londonban megjelenő szaudi hetilapnak adott interjújában a belügyminiszter elmondta, a szíriai vezetők biztosították franciaországot afelől, hogy nincs közük a merényletekhez, s felajánlották együttműködési készségüket. „Igazi együttműködés alakult ki a francia és a szíriai biztonsági szolgálat között a franciaországban és Libanonban történtek nyomán, s ez az együttműködés csak erősödni fog a jövőben, - mondotta Charles Pasqua.

A miniszter szerint a párizsi merényletek szünetelése annak köszönhető, hogy a terroristák nem rendelkeznek a korábbi eszközökkel és támogatással. „Ez a fajta terrorizmus közvetlenül kapcsolódik a francia terroristák tevékenységéhez, annak ellenére, hogy külföldről irányítják, - állapította meg a miniszter, s megjegyezte, hogy elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a merényletek tényleges elkövetőiről és tartózkodási helyükről.

mi sa pi

21.28 281086 1189

--

sk0072 4 230 mtik1076

Irak-Irán - harcok, hadifoglyok /1. rész/

Bagdad, Kuvait, Genf, 1986. október 28. /taszsz/reuter/afp/ap/ - az iraki haditengerészet és a légierő egységei hétfőn éjszaka harcot vívtak hat iráni ágyunaszáddal, amelyek megpróbáltak behatolni Irak területi vizeire. az iráni hajók közül ötöt elsüllyesztettek, egy pedig elmenekült - közölte kedden az iraki hadsereg szóvivője. az iráni hírgyűjtő szerint az öt hajó legénységének tagjai mind életüket veszítették. az iraki egységek sértetlenül visszatértek támaszpontjaikra.

az iraki katonai parancsnokság egy másik közleménye szerint az iraki egységek májban várostól keletre visszaverték az iráni erők támadását. harcok folytak kedden a front északi és központi szektorában, valamint bászra térségében is.

az iráni hírgyűjtő arról adott hírt, hogy az iráni légvédelem megsemmisített egy iraki vadászgépet, a pilóta életét veszítette. a front déli szektorában az iráni erők tüzérségi támadást intéztek katonai műszaki intézmények ellen, s három harci járművet megsemmisítettek mérán térségében - jelentette az iráni hírgyűjtő.

a hírgyűjtő szerint az iráni haditengerészet hajói az elmúlt 24 órában hat kereskedelmi hajót feltartóztattak és átvizsgáltak. /a perzsa-/arab-/ öbölbeli hajózás biztonságáról, az olajszállító és a kereskedelmi hajók ellen irányuló, egyre gyakoribb támadások megelőzését szolgáló intézkedésekről tanácskoztak egyébként Abu Dzabiban az öböl menti együttműködési tanács hat tagállamának külügyminiszterei. a kedden véget ért találkozáson megvitatták az arab világ helyzetét, a meglévő nézeteltérések felszámolásának lehetőségeit is./

x x x

Tarik Aziz iraki külügyminiszter hétfőn bejelentette: Bagdad javasolja, hogy az ENSZ és a nemzetközi vöröskereszt felügyeletével Irak és Irán cserélje ki a hadifoglyokat. az iraki külügyminiszter azt ajánlotta, hogy vagy hat hónap alatt arányosan, vagy három szakaszban, az összes hadifoglyot cseréljék ki. ez utóbbi szerint az első szakaszban a gyermekeket, a betegeket és a rokkantakat, a másodikban a két évnél hosszabb ideje fogságban lévő, a harmadik fázisban pedig a fennmaradó többi foglyot adnák át egymásnak. Tarik Aziz hangsúlyozta, hogy Irak továbbra is hajlandó teljesíteni a hadifoglyokra vonatkozó nemzetközi konvenciók előírásait, s együttműködik a nemzetközi vöröskereszttel a foglyok helyzetének ellenőrzésében.

mi sa pi

21.34 281086 2446

--

sk0073 4 230 mtik1077

rövid hírek

robbanás ceské budejovicében

prága, 1986. október 28. /mti/ - a dél-csehországi ceské budejovice egyik parkjában kedden a reggeli órákban robbanás történt. a légnemesség megrongálta a környező házakat, emberi sérülés nem történt. a balesetet robbanószer okozta, a körülmények pontos feltárására megindult a vizsgálat.

ábrahám kálmán

prága, 1986. október 28. /mti/ - ábrahám kálmán államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke joromir obzinának, a csehszlovák szövetségi kormány elnökhelyettesének, a tudományos-műszaki és beruházás-fejlesztési állami bizottság elnökének a meghívására október 27-28-án látogatást tett prágában. a környezetvédelmi műszaki-tudományos együttműködés kérdéseivel foglalkozó tárgyalásokon áttekintették a levegő tisztaságát, a veszélyes hulladékok okozta károsodásokat, valamint a természeti környezet és összetevőinek védelmét érintő problémákat. a látogatás végén aláírták az 1986-87-re vonatkozó dokumentumokat, amelyek pontosítják a csehszlovákia és magyarország közötti környezetvédelmi tudományos-műszaki együttműködés programját.

osztrák nagykövet

bécs, 1986. október 28. /ap/afp/ - franz vranitzky osztrák kancellár kedden bejelentette, hogy hazarendelték otto pleinert, az ország nagykövetét izraelből. közölte, hogy a döntést részletesen megtárgyalták a kabinet ülésén. vranitzky szerint ez a lépés nem terheli meg túlságosan az osztrák-izraeli viszonyt. ausztriában csupán azt szeretnék tudni, hogy mikor és ki fogja képviselni izraelt bécsben. az izraeli kormány ugyanis hazahívta nagykövetét, miután ausztriában kurt waldheim lett az ország államfője.

jordánia - irak

bagdad, 1986. október 28. /reuter/ - husszein jordániai uralkodó kedden az iraki fővárosba, bagdadba érkezett. diplomáciai források szerint a hasemita uralkodó újabb kísérletet tesz, hogy közvetítsen szíria és irak között. szíria az iraki-iráni háborúban iránt támogatja.

gr/hi-so/jé gd sa pi

21.38 281036 2000

--

sk0074 4 800 mtik1079

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0029-ig
budapest, 1986. október 28. /mti/

- sk0001 ensz-hírek
- sk0002 machel - temetés
- sk0003 sdi-kutatások ürállomáson
- sk0004 egyesült államok - nicaragua
- sk0005 kábitószerek-ellenes törvény
- sk0006 honecker elutazott mongóliából
- sk0007 közös piac - szíria
- sk0008 nicaragua
- sk0009 két rövid hír:
 - iszlámábád: pakisztán - libia
 - dzsakarta: rekordok
- sk0010 dél-afrika - sztrájk
- sk0011 szovjet-amerikai megfigyelő rendszer
- sk0012 egk-külgymiszterek - szíria
- sk0013 reykjavik - krasznaja zvezda
- sk0014 egyesült államok - dél-afrika
- sk0015 vanunu
- sk0016 nep - pravda /1. rész/
- sk0017 nep - pravda /2. rész/
- sk0018 rövid hírek:
 - brüsszel: luxemburg: sok halálos baleset
 - aden: választások dél-jemenben
 - dzsakarta: áradás indonéziában
 - köln: robbantás kölnben
 - pozsony: liszt-koncert pozsonyban
 - moszkva: szovjet szputnyik
- sk0019 mej lan-fan emléktábla
- sk0020 ndk-kína - neues deutschland
- sk0021 kína - több vitát...
- sk0022 howe: „az asztalt vertem....”, /1. rész/
- sk0023 howe: „az asztalt vertem....”, /2. rész/
- sk0024 kambodzsa - thaiföld
- sk0025 fülöp-szigetek
- sk0026 új módszer a munkanélküliség csökkentésére
- sk0027 kínai halászok hazatérése
- sk0028 artukovics - jogorvoslat
- sk0029 pakisztán - awacs, katonai következmények
so/pi

22.00 281086 1544

--

sk0075 4 800 mtik1080

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0030-sk0057-ig
budapest, 1986. október 28. /mti/

sk0030 rövid hírek:
nyugat-berlin: merénylet nyugat-berlinben
dakka: bangladesi kp
buenos aires: chilei vezető
uj-delhi: pandzsáb-merényletek

sk0031 mitterrand reykjavíkról
sk0032 spanyolország - jordánia
sk0033 eltemették samora machelt
sk0034 spanyolország - f-18-as gépek
sk0035 sri lanka - tamil nyilatkozat
sk0036 marokkói kommunisták
sk0037 brit szankciók - arab visszhang /1. rész/
sk0038 brit szankciók - arab visszhang /2. rész/
sk0039 genf - ürfegyverek
sk0040 geraszimov - sajtóértekezlet /1. rész/
sk0041 geraszimov - sajtóértekezlet /2. rész/
sk0042 marjai józsef moszkvai tárgyalásai
sk0043 egyesült államok - ensz /1. rész/
sk0044 rövid hírek:
iszlámábád: pakisztán - pokolgép
san juan: puerto rico - robbanások
belgrád: albánia - földrengések

sk0045 egyesült államok - ensz /2. rész/
sk0046 európai biztonság - tanácskozás bécsben
sk0047 leszerelés - nemzetbiztonsági tanács /1. rész/
sk0048 pakisztán - awacs
sk0049 leszerelés - nemzetbiztonsági tanács /2. rész/
sk0050 nukleáris kísérletek - szovjet tudósok
sk0051 libanon - palesztinok /1. rész/
sk0052 libanon - palesztinok /2. rész/
sk0053 rogers-nyilatkozat
sk0054 nszk-francia csucs - vége
sk0055 speakes - csernisev
sk0056 shultz-sevardnadze - geraszimov
sk0057 rövid hírek:
varsó: ausztrál-lengyel külügyi
szófia: nemzetközi irótalálkozó
peking: templomátadás
london: liszt-empléktábla
so/pi

22.01 281086 1785

-.-

sk0076 4 800 mtik1081

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0058-sk0076-ig
budapest, 1986. október 28. /mti/

sk0058 radzsiv gandhi - pakisztán
sk0059 sevardnadze - iráni nagykövet
sk0060 ensz - 1. számú bizottság
sk0061 volt ss-altiszt - bünper az nszk-ban
sk0062 egyesült államok - leszerelés - 2.
sk0063 nagy-britannia-szírnia - bejrutból nézve /1. rész/
sk0064 nagy-britannia-szírnia - bejrutból nézve /2. rész/
sk0065 kiegészítés mtik1046-hoz
sk0066 kínai vezetők nyilatkozatai
sk0067 irak-irán - harcok, hadifoglyok - 2.
sk0068 kiegészítés mtik1050-es hírünkhöz
sk0069 egyesült államok - szírnia
sk0070 kohl-mitterrand - sajtóértekezlet
sk0071 pasqua - merényletek
sk0072 irak-irán - harcok, hadifoglyok /1. rész/
sk0073 rövid hírek:
prága: robbanás ceské budejovicében
prága: ábrahám kálmán
bécs: osztrák nagykövet
bagdad: jordánia - irak

sk0074 tartalomjegyzék /1. rész/
sk0075 tartalomjegyzék /2. rész/
sk0076 tartalomjegyzék /3. rész/
so/pi

készült az mti külpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kopreda dezső
szerkesztették: szászi julia
magyar péter
ambrus istván
fazekas lászló
kovács ferenc
pirityi sándor

- v é g e -

22.02 281086 1567

-.-